

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สารสมุนไพรป้องกันกำจัดโรคพืช แมลงศัตรูพืช

ภาคเหนือ

ศูนย์เรียนรู้สถานสัมพันธเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งอยู่ เลขที่ 28 หมู่ 4 บ้านดอนแก้ว
ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

สูตรยาฆ่าแมลง

ส่วนผสม

สูตรยาฆ่าแมลง

1) พริกชี้หนู	1	กิโลกรัม
2) ชี้เถ้า	1	กิโลกรัม
3) เหล้าขาว	1	ขวด
4) น้ำ	8 - 10	ลิตร

วิธีทำ

นำส่วนผสมทุกอย่างผสมให้เข้ากันหมักไว้ 24 ชั่วโมง แล้วนำมาใช้ได้เลย ไม่ควรเก็บไว้นานเกินไป

วิธีใช้

ส่วนผสม 1 ส่วนต่อน้ำ 200 ลิตร

ศูนย์เรียนรู้สถาบันพัฒนาทรัพยากรและเกษตรกรรมยั่งยืนแม่ทา 61 หมู่ที่ 5 บ้านปานอต ตำบลแม่ทา
อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

สูตรควบคุมแมลง/ควบคุมหอยเชอรี่

ส่วนผสม

1) เหล้าขาว	2	ส่วน
2) น้ำส้มสายชูแท้	1	ส่วน
3) กากน้ำตาล	1	ส่วน
4) ยาकुลท์ หรือน้ำหวานหมัก	5	ส่วน

วิธีทำ

นำส่วนผสมทุกอย่างผสมให้เข้ากันหมักไว้ 24 ชั่วโมง แล้วนำมาใช้ได้เลย

วิธีใช้

1 ช้อนแกง ต่อน้ำ 5 ลิตร

ข้อควรระวัง

ไม่ควรให้สัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะเป็ด หรือไก่กิน จะทำให้ไม่มีไข่

สูตรน้ำสมุนไพร ป้องกันและกำจัดแมลง ศัตรูพืช หนอน เพลี้ยต่าง ๆ

ส่วนผสม

1) ใบสะเดาบดหรือหั่นให้ละเอียด	1	กิโลกรัม
2) ข่าแก่สับบดให้ละเอียด	1	กิโลกรัม
3) ตะไคร้หอม (ทุกส่วน) สับหรือบดให้ละเอียด	1	กิโลกรัม
4) กากน้ำตาล	3	ขีด
5) จุลินทรีย์ท้องถิ่น	4	ช้อนโต๊ะ
6) น้ำสะอาดไม่มีคลอรีน	10	ลิตร

วิธีทำ

นำวัสดุที่ได้มาผสมคลุกเคล้าเข้าด้วยกันในภาชนะที่เตรียมไว้ เติมน้ำสะอาดให้ท่วมทับด้วยของหนัก เช่น ไม้ หิน หมักไว้ 15 - 20 วัน แล้วนำมากรองใส่ขวดเก็บไว้ ฉีดพ่นขับไล่แมลง และกำจัดพวกเพลี้ย หนอน หนอนชอนใบ หนอนกระทู้ผัก เป็นต้น

วิธีใช้

ใช้อัตราเข้มข้น 1 : 1 (สมุนไพร 1 ส่วน : น้ำ 1 ลิตร)

สูตรน้ำสมุนไพร ป้องกันและกำจัดแมลง ศัตรูพืช หนอน เพลี้ยต่างๆ

ส่วนผสม

ประจำตีควาย (มะซึก) บอระเพ็ด หนอนตายอยาก หางไหล สะเดา ใบยูคาลิปตัส ฟ้ายะลวยโจร ตะไคร้หอม ใบยาสูบ ว่านน้ำ (ค่างคาว) เป็นต้น

อัตราส่วน

1) สมุนไพร 10 อย่าง	10	กิโลกรัม
2) กากน้ำตาล/น้ำตาลกากแดง	3	กิโลกรัม
3) จุลินทรีย์จากพืช/สัตว์	4	ช้อนโต๊ะ
4) น้ำสะอาด	20	ลิตร

วิธีทำ

นำสมุนไพรทั้ง 10 อย่าง อย่างละ 1 กิโลกรัม มาบดให้ละเอียด หรือสับเป็นชิ้นเล็กๆ นำมาใส่ถังพลาสติกที่มีฝาปิด นำน้ำสะอาดและกากน้ำตาลใส่ลงไป ใส่จุลินทรีย์คนให้เข้ากัน ปิดฝาถังให้สนิท 5 วันแรก เปิดฝาคันวันละครึ่ง และคอยเปิดฝาให้แก๊สระบายออกจากถังหมักไว้ประมาณ 15 - 20 วัน กรองใส่ขวด เพื่อนำไปใช้ให้หมดภายใน 3 เดือน

วิธีใช้

น้ำหมักสมุนไพร 10 ช้อนโต๊ะ : น้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำหมักสมุนไพร 1 ลิตร : น้ำ 200 ลิตร

สารสกัดเปลือกมังคุด

ส่วนผสม

1. เปลือกมังคุด บดป่น จำนวน 1 ชีด (100 กรัม)
2. แอลกอฮอล์เช็ดแผล จำนวน 450 ซีซี.

วิธีทำ นำส่วนผสมมารวมกัน คนให้เข้ากัน หมักทิ้งไว้ 7 วัน นำมาใช้กรองเอากากออกใช้ได้

อัตราการใช้ จำนวน 1- 2 ซีซี + น้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีดพ่น

ประโยชน์

- ใช้กำจัดเชื้อไวรัส, เชื้อรา, กำจัดหนอน ยับยั้งการเจริญเติบโตของแมลง
- กากที่กรองออกนำไปหว่านในแปลงผักเพื่อป้องกันเชื้อราในดินได้

สารสกัดสมุนไพร “ดีพร้อม”

ส่วนผสม

1. แอลกอฮอล์เช็ดแผล 70% จำนวน 250 ซีซี
2. น้ำส้มสายชูกลั่น 5% (ให้ใช้ของ อสร.) จำนวน 250 ซีซี
3. กระทียมกลีบสด (ทั้งเปลือก) ตำหรือบดให้ละเอียดจำนวน 300 กรัม
4. พริกไทยดำป่นหรือดีป्लीแห้ง จำนวน 100 กรัม
5. พริกขี้หนูแห้งป่น จำนวน 100 กรัม
6. น้ำมันยูคาร์ลิปตัส จำนวน 10 ซีซี.
7. น้ำยาล้างจานหรือยาจับใบ จำนวน 10 ซีซี.

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดมาคลุกเคล้าให้เข้ากัน หมักไว้ 7 วัน ให้คนทุกวัน พอครบ 7 วัน คั้นกรองเอาแต่น้ำนำมาใช้ได้ เก็บไว้ได้นาน

อัตราการใช้ ปริมาณ 20 ซีซี. + น้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีดพ่น

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัดเพลี้ยอ่อน, เพลี้ยไฟ, เพลี้ยหอย, ไรแดง, แมลงวันทอง, เพลี้ยแป้ง

สารสกัดสมุนไพรไล่ศัตรูพืช สูตร 1 : 2 : 10

ส่วนผสม

1. น้ำ จำนวน 1 ลิตร
2. สมุนไพรตำ, บดให้ละเอียด จำนวน 2 ชีด
3. จุลินทรีย์หน่อกล้วย (หัวเชื้อ) จำนวน 10 ซีซี.

วิธีทำ นำส่วนผสมทั้งหมดเทรวมกันคนให้เข้ากันหมักไว้ 24 ชั่วโมง กรองเอาแต่น้ำ

อัตราการใช้ ปริมาณน้ำยา 1 ลิตร + น้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีดพ่น 3 วัน / ครั้ง

ประโยชน์ ใช้ป้องกัน – ไล่ศัตรูพืชต่างๆ สมุนไพรต่างๆ เช่น ฝักคูณ (ลมแล้ง), ข่า, บอระเพ็ด, สะเดา, ตะไคร้, เทียนหยด

สารสกัดขมิ้นชันปราบศัตรูพืช

ส่วนผสม

1. ผงขมิ้นชัน จำนวน 1 ชีด
2. แอลกอฮอล์เซ็ดแผล 70 % จำนวน 450 ซีซี (1 ขวด)
3. น้ำยาล้างจาน จำนวน 10 ซีซี .

วิธีทำ นำส่วนผสมมารวมกันคนให้เข้ากัน หมักทิ้งไว้ 7 วัน กรองเอากากออก นำไปใช้ได้เลย

วิธีใช้

- พืชผัก ใช้ 10 ซีซี + น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น
- ผลไม้ต่างๆ ใช้ 10 -15 ซีซี + น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น
- นาข้าว ใช้ 20 ซีซี + น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น

ประโยชน์ ใช้ป้องกันการระบาดของโรคต่างๆ ช่วยป้องกันโรคพืชจากภาวะโลกร้อน

น้ำหมักชีวภาพผลิตจากพืชสมุนไพรไล่แมลงศัตรูพืช

น้ำหมักชีวภาพ เป็นน้ำหมักที่ได้จากการย่อยสลายเศษวัสดุเหลือใช้จากส่วนต่างๆ ของพืช หรือสัตว์ โดยผ่านการหมักในสภาพที่ไม่มีออกซิเจน มีจุลินทรีย์ทำหน้าที่ย่อยเศษซากพืช และสัตว์เหล่านั้นให้กลายเป็นสารละลาย รวมถึงการใช้เอนไซม์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมีการเติม เอนไซม์เพื่อเร่งการย่อยสลายได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ชนิดของวัสดุที่ใช้ทำน้ำหมักชีวภาพ

พืช

- เศษผักอวบน้ำ (คะน้า ผักกาดขาว กะหล่ำปลี ผักบุ้ง มะเขือเทศ ฯลฯ)
- เศษผลไม้ (สับปะรด ขนุน กัวยี่ มะละกอ ฟักทอง มะม่วง ส้ม ฯลฯ)
- พืชสมุนไพร (สะเดา ตะไคร้หอม พริก ขิง ข่า ยาสูบ บอระเพ็ด ทางไหล ใบสาบเสือ กระเทียม)
- เศษอาหารจากบ้านเรือน

ส่วนผสม

- เศษผักอวบน้ำจำนวน 3 กก. หรือ
- มะละกอสุก 2 กก. ฟักทองแก่จัด 2 กก. กัวยี่น้ำว่าสุก 2 กก. ทั้งหมดรวม 6 กก. (ข้อ 1 หรือ 2 ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง)
- เชื้อจุลินทรีย์ 100 ซีซี หรือ 1 แก้ว
- กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายจำนวน 1 กก.
- น้ำสะอาด 10 ลิตร

วิธีทำ

- นำเศษผักหรือผลไม้สับให้เป็นชิ้นเล็กๆ ผสมกับน้ำตาลในภาชนะที่เตรียมไว้ คลุกให้เข้ากัน

- ผสมเชื้อจุลินทรีย์ในน้ำสะอาด ใส่ให้ท่วมพืชผักหรือผลไม้ คลุกให้เข้ากัน กรณีหมักเศษผักให้ใช้ของหนักทับด้านบน เพื่อกดไล่อากาศวางทับไว้ 1 คืน ก็เอาออกได้ จากนั้นปิดฝาหมักไว้นาน 10 - 14 วัน

- เมื่อเปิดฝาทิ้ง ส่วนที่เป็นไขมันสีเหลืองด้านบน (กรณีหมักผลไม้) นำไปใช้ทำกิ้งตอน กิ้งปักชำ ช่วยเร่งรากได้ดี

- กรองน้ำหรือรินใส่ขวดพลาสติกไว้ใช้เก็บไว้ได้นาน 3 เดือน

ส่วนผสม

- สะเดา	3	กิโลกรัม
- บอระเพ็ด	3	กิโลกรัม
- ใบสาบเสือ	3	กิโลกรัม
- ตะไคร้หอม	3	กิโลกรัม
- ข่าแก่	1	กิโลกรัม
- หางไหล	1	กิโลกรัม
- กระเทียมสด	1	กิโลกรัม
- พริกขี้หนู	1	กิโลกรัม
- ยาสูบ	0.5 - 1	กิโลกรัม
- เชื้อจุลินทรีย์	100	ซีซี หรือ 1 แก้ว
- กากน้ำตาล	3	กิโลกรัม
- น้ำสะอาด	40	ลิตร
- ถังพลาสติก	100	ลิตร

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดหั่น สับคลุกเคล้ากัน หมักไว้ในที่ร่ม 1 เดือนแล้วกรองน้ำเก็บไว้นาน 3 เดือน

วิธีใช้

นำน้ำหมักพืชสมุนไพร 1 ลิตร ผสมกับน้ำสะอาด 20 ลิตร ฉีดพ่นช่วงเช้าหรือช่วงแดดไม่จัดเพื่อไล่แมลงศัตรูพืช

สูตรยาสมุนไพรขับไล่แมลง

ประโยชน์ ใช้พ่นขับไล่แมลง ทุกๆ 7 วัน ถ้าจะให้ยาอยู่ได้นาน ควรจะเพิ่มกาก น้ำตาลอีก 1 ขวดลิโพอ่อนพ่น

วัสดุอุปกรณ์

1. ใบสะเดาหรือบวบขม	1	กิโลกรัม
2. ตะไคร้หอม (ทั้งหัวและใบ)	1	กิโลกรัม
3. ข่า (ทั้งหัวและใบ)	1	กิโลกรัม.
4. ขมิ้นเหลือง	1	กิโลกรัม
5. ยาฉุน	1	กิโลกรัม
6. พริกขี้หนู	1	กิโลกรัม
7. ใบสบาบเสื่อ	1	กิโลกรัม
8. จุลินทรีย์	1	แก้วน้ำ
9. กากน้ำตาล	1	แก้วน้ำ
10. น้ำสะอาด	20	ลิตร

วิธีทำ

1. นำกากน้ำตาลมาละลายกับน้ำสะอาดให้เข้ากันแล้วผสมจุลินทรีย์คนให้เข้ากันในถังพลาสติกสีดำ
2. นำวัตถุดิบ 7 ชนิด สับให้ละเอียด บรรจุลงถุงปุ๋ยมัดปากให้แน่น
3. นำลงหมักในน้ำที่ผสมจุลินทรีย์
4. หมักทิ้งไว้ประมาณ 15 วัน

วิธีใช้

1. กรองเอาน้ำใช้พ่นขับไล่แมลง
2. ใช้ 1 ขวดลิโพอผสมน้ำ 20 ลิตร

ศูนย์ฝึกอบรมศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านชุมชนแม่ระวาน ที่ตั้งศูนย์อยู่บ้านเลขที่ 83 หมู่ 5 บ้านแม่ระวาน ตำบล
ยกกระบัตร อำเภอสางเภา จังหวัดตาก

จุลินทรีย์ไล่แมลง

ส่วนผสม

สะเดา บอระเพ็ด ข่าแก่ หนอนตายหยาก หัวกลอย โล่ตื้น (หางไหล, ไหลแดง)
ตะไคร้หอม ใบพลู กากน้ำตาล น้ำ

วิธีทำ

สับหรือหั่นสมุนไพรให้เป็นชิ้น ๆ คลุกเคล้ากับกากน้ำตาล บรรจุลงในถังพลาสติกที่บ
เทน้ำตาม ลงไปโดยใช้สูตร 3-1-10 (สมุนไพร-กากน้ำตาล-น้ำ) เก็บในที่ร่มไม่ให้โดนแดด หมัก
อย่างน้อย 3 เดือน ยิ่งนานยิ่งดี

วิธีใช้

น้ำ 1 ปีบ หรือประมาณ 20 ลิตร + น้ำหมักสมุนไพร 2 ช้อน + กากน้ำตาล 2
ช้อน

น้ำหมัก/สารสกัด

การหมักสมุนไพรกำจัดแมลงศัตรูพืช

พืชที่ปลูกเป็นสมุนไพร เพื่อใช้รักษาโรคมนุษย์เบื้องต้นนั้นมีหลายชนิด นำมาใช้โดยตรง หรือผสมกันใช้เป็นสารไล่ หรือฆ่าแมลง สมุนไพรเป็นพืชที่ปลูกง่าย พบเห็นทั่วไป นำมาใช้เป็นสารไล่ หรือฆ่าแมลงได้หลายชนิด ใช้ได้ทั้งในพืชผักและไม้ผล การหมักจะใช้สมุนไพรอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

ส่วนผสม มีดังนี้คือ

(1) สมุนไพรในท้องถิ่น ได้แก่ ใบสะเดา บอระเพ็ด ข่าแก่ ตะไคร้หอม
ผักคูดน ยาสูบ รวม	5	กิโลกรัม
(2) เหล้าขาว	0.5	ขวด
(3) หัวน้ำส้มสายชู	0.5	ขวด
(4) น้ำสะอาด	1	ปู้บ

วิธีทำ

สับหรือหั่นสมุนไพรให้ เป็นชิ้นเล็กๆ ผสมรวมกันใส่ถัง เติมน้ำสะอาดให้ท่วมสมุนไพร เติมเหล้า/หัวน้ำส้มสายชู คนให้เข้ากันปิดฝาหมักทิ้งไว้ 2 สัปดาห์ นำมาผสมกับน้ำฉีดพ่นได้

ข้อแนะนำ

- (1) ควรฉีดในช่วงเช้า ก่อน 09.00 น. หรือหลัง 4 โมงเย็น
- (2) ควรใช้สารเพิ่มประสิทธิภาพพร้อมกัน

จุลินทรีย์ไล่แมลง

ส่วนประกอบ

1. สะเดา
2. โล่ติน (หางไหล, ไหลแดง)
3. บอระเพ็ด
4. ตะไคร้หอม
5. ข่าแก่
6. ใบพลู
7. หนอนตายยาก
8. กากน้ำตาล
9. หัวกลอย
10. น้ำ

วิธีทำ

สับหรือหั่นสมุนไพรให้เป็นชิ้น ๆ คลุกเคล้ากับกากน้ำตาลบรรจุลงในถังพลาสติกที่บเทน้ำตามลงไปโดยใช้สูตร 3-1-10 (สมุนไพร-กากน้ำตาล-น้ำ) เก็บในที่ร่มไม่ให้โดนแดด หมักอย่างน้อย 3 เดือน ยิ่งนานยิ่งดี

วิธีใช้

น้ำ 1 ปีบ หรือประมาณ 20 ลิตร + น้ำหมักสมุนไพร 2 ช้อน + กากน้ำตาล 2 ช้อน

ปุ๋ยหมักชีวภาพน้ำหมักพืชสมุนไพร

น้ำหมักชีวภาพสูตรที่ 1

ส่วนผสม

- พืชสดทั่วไป 3 กิโลกรัม
- กากน้ำตาล 1 ลิตร

วิธีทำ

นำส่วนผสมใช้พืชสดทั่วไป เช่น ผักบุ้ง กวางตุ้ง คื่นช่าย ผักขม ผักเสี้ยน ที่มีลักษณะสด ใหม่ สมบูรณ์ ไม่มีโรคเน่า โดยใช้ทุกส่วน นำมาสับเป็นชิ้นเล็ก ๆ หรือบดให้ละเอียด จากนั้นจึงบรรจุลงในภาชนะพร้อมกากน้ำตาล คนหรือเขย่าให้เข้ากันโดยให้พืชจมอยู่ในกากน้ำตาลตลอดเวลา ปิดฝาภาชนะแล้วเก็บไว้ในที่มีดินาน 7 วัน จึงสามารถนำมาใช้ได้ น้ำสกัดสูตรนี้เหมาะสำหรับพืชกินใบ

วิธีใช้

ใช้กับพืชผักสวนครัว พืชไร่ ไม้ผลไม่ยืนต้น ทางใบในอัตราส่วน 15 - 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก ๆ 5 - 7 วัน ควบคู่กับการให้ทางรากในอัตรา 30 - 50 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก ๆ 15 - 20 วัน หากจะใช้แทนสารเร่งปุ๋ยหมักให้ใช้น้ำสกัดชีวภาพอัตรา 75 - 100 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร พรหมลงบนวัสดุทำปุ๋ยหมัก และในอัตราส่วนที่เท่ากันยังสามารถนำมาใช้กำจัดน้ำเสียได้โดยการรดน้ำสกัดชีวภาพ ให้ท่วมบริเวณที่มีน้ำเสียหรือในคอกปศุสัตว์ นอกจากนี้ น้ำสกัดชีวภาพในอัตราส่วน 15 - 20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร แช่เมล็ดพันธุ์พืชอบก่อนเพาะเป็นเวลา 12 ชั่วโมง ยังช่วยในการเพิ่มเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ได้อีกด้วย

น้ำสกัดชีวภาพสูตรที่ 2

ส่วนผสม

- ผลไม้สุก 2 กิโลกรัม
- พืชสด 1 กิโลกรัม
- กากน้ำตาล 1 กิโลกรัม

วิธีทำ

นำผลไม้สุก เช่น พักทองแก่ มะละกอ ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ พืชสดหลาย ๆ ชนิด สับเป็นชิ้นเล็ก ๆ หรือบดละเอียด บรรจุลงในภาชนะแล้วเติมกากน้ำตาลลงไปคนหรือเขย่าให้เข้ากัน ปิดฝาภาชนะแล้วเก็บไว้ในที่มีอุณหภูมิ 7 วัน จึงสามารถนำมา ใช้ได้

วิธีใช้

เหมาะสำหรับพืชผักกินดอกและผล เช่น กะหล่ำดอก แตงโม แคนตาลูป ถั่วฝักยาว และบวบต่าง ๆ โดยใช้อัตราส่วน 15 - 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทางใบทุก 5 - 7 วัน หากต้องการให้ดินร่วนซุยให้ใช้อัตรา 30 - 50 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ลาดทางดินสลับกับการฉีดพ่นทางใบทุก 5 - 7 วันต่อครั้ง สูตรนี้ สามารถใช้จนถึงระยะพืชออกดอกและติดผลได้

น้ำสกัดชีวภาพสูตรที่ 3

ใช้พืชสด (สูตรที่ 1) พืชสดและผลไม้สุก (สูตรที่ 2) ปลาเป็น ๆ หอยเชอรี ไช้หอยเชอรี กระดุกปนให้ละเอียดอย่างละ 1 กิโลกรัม ตัวเสริม (ซีไคคังคอน ชี้นกปากห่าง ชี้เปิดกินหอย ยา कुलท์ โยเกิร์ต กระเทียมแดง) ลงในปริมาณเล็กน้อย บรรจุในภาชนะแล้วเติมกากน้ำตาลลงไปให้พอท่วม ใส่น้ำมะพร้าวอ่อนคลุกเคล้าลงไปอีกเพื่อให้มีน้ำมากขึ้น คนและเขย่าให้เข้ากันโดยใช้เศษพืชจมอยู่ในกากน้ำตาลตลอดเวลา ปิดฝาภาชนะเก็บไว้ในที่มีอุณหภูมิ 7 วัน สูตรนี้ใช้ได้ทั้งกับพืชผักผลไม้ พืชไร่ และนาข้าว

น้ำสกัดชีวภาพสูตรที่ 4

ส่วนประกอบในพืชสด 5 ส่วน ผลไม้ดิบ ผลไม้สุก ปลาน้ำจืด ไช้หอยเชอรีและเหง้า ถั่วฝักยาว อย่างละ 1 ส่วน บดให้ละเอียดใส่ในภาชนะเติมกากน้ำตาลพอท่วม ซีไคคังคอน 2 ส่วน น้ำมะพร้าวอ่อน รำละเอียดในปริมาณเล็กน้อย เก็บไว้ 7 วัน จึงสามารถนำมาใช้ได้ สูตรนี้เหมาะสำหรับใช้กับไม้ผลเท่านั้น ห้ามนำไปฉีดผัก เพราะจะทำให้ใบกระด้าง

การทำน้ำสกัดชีวภาพตามสูตรที่ 3 เกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี มีเคล็ดลับ อยู่ที่ระหว่างการหมักให้คอยเขย่าภาชนะที่ใช้หมักพร้อมกับเปิดฝาดังกล่าว 2 ครั้ง ในเวลาเช้าและเย็น เมื่อครบ 7 วัน ให้ดมกลิ่น ถ้ามีกลิ่นหอมหวานแสดงว่าดี แต่ถ้ามีกลิ่นบูดเปรี้ยวให้แก้ไขด้วยการเติมกากน้ำตาล ¼ หรือ ½ ของที่ใส่ครั้งแรก หมักต่ออีก 3 วัน แล้วให้ดมกลิ่นอีกครั้ง ถ้ายังมีกลิ่นบูดเปรี้ยวอีก ให้เติมกากน้ำตาลหมักต่อไปจนกว่าจะมีกลิ่นหอมหวาน อีกทั้งการเก็บน้ำสกัดชีวภาพที่ดี ยังต้องเก็บไว้ในที่มีอุณหภูมิห้องนาน 6 เดือน ถึง 1 ปี ระหว่างที่เก็บไว้นั้น หากมีกลิ่นบูด

เปรี้ยวก็ให้เติมกากน้ำตาลลงไปแล้วหมักต่อกลินบูดเปรี้ยวก็จะหายไปกลายเป็นกลิ่นหอมหวานและคุณภาพ ยังเหมือนเดิม นอกจากนี้ยังมีเคล็ดลับในการใช้น้ำสกัดชีวภาพทางราก ถ้าจะให้ได้ดีควรใช้ควบคู่ไปกับปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักเสมอ

สูตรควบคุมหนอน แมลงวัน เพลี้ยกระโดด

ส่วนผสม

(1) ขี้เถ้าไม้ (ขี้เถ้าถ่าน)	1 กิโลกรัม
(2) ปูนขาว (จากเปลือกหอย)	1 กิโลกรัม
(3) น้ำเปล่า	20 ลิตร

วิธีทำ

ใช้อัตราส่วน 6-8 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นบนแปลงผัก ข้าว สวนผลไม้ จะช่วยควบคุมการเกิดหนอนผัก แมลงวันทองได้ โดยฉีดห่างกัน 7 วันต่อครั้ง ติดต่อกัน 3 - 4 ครั้ง นำข้าวใช้ 1 กระป๋องนมต่อน้ำ 20 ลิตร เหมือนสวนผลไม้

สูตรควบคุมเพลี้ยอ่อน เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย

ส่วนผสม

เยี่ยววัวสดหรือเยี่ยววัวหมักก็ได้

วิธีทำ

นำเยี่ยววัวที่ได้ใช้อัตราส่วน 3 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร

วิธีใช้

ฉีดตอนบ่าย 4 โมง กับต้นพืชผักและผลไม้ทุก ๆ 3-7 วันครั้ง โดยทำติดต่อกัน 3-5 ครั้ง จะทำให้เพลี้ยต่าง ๆ หายไปจากแปลงได้

สูตรควบคุม หนอนกล้า หนอนใยผัก หนอนดื้อยา

ส่วนผสม

(1) ไบมะเขือเทศสด	1 กิโลกรัม
(2) เหล้าขาว	3 ขวด

วิธีทำ

นำวัตถุดิบทั้ง 2 อย่างมาบด และหมักทิ้งไว้ 1 วัน จะได้น้ำหมักอินทรีย์ป้องกันหนอนต่าง ๆ

วิธีใช้

ใช้น้ำหมักไบมะเขือเทศอัตราส่วน 3 ซ่อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 3 - 7 วันครั้ง
เมื่อมีหนอนระบาด

สูตรฆ่าเพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ส่วนผสม

(1) เม็ดน้อยหน้า	5 ชีด (บดละเอียด)
(2) พริกขี้หนูปน	10 ซ่อนชา
(3) กระเทียม	10 หัว (บดละเอียด)
(4) เหล้าขาว	2 ขวด

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้ง 4 ซ้อ ใส่ขวดรวมกัน หมักทิ้งไว้ 1 คืน จึงนำไปใช้ได้ (เก็บได้ไม่เกิน 2 ปี)

วิธีใช้

นำน้ำที่หมักได้ใช้ผสมน้ำฉีดพ่นในสวนผลไม้ได้ในอัตราส่วน 2 ซ่อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ 200 ซีซีต่อน้ำ 200 ลิตร (ถ้าฉีดพ่นสวนผลไม้ระวังลูกตา อย่าให้เข้าตาอาจตาบอดได้)
ถ้าฉีดพ่นสวนผักไม่เป็นไร

สูตรฆ่าแมลงปีกแข็ง (แมงกอม, แมงแกง, แกงกินนูน, ด่องหมัดผัก, แมงตุ๋น, เลี่ยนดิน)

ส่วนผสม

(1) หัวหญ้าแห้งหมู	5 ขีด (ทุบพอแตก)
(2) หัวหญ้าสาบเสือ	2 ขีด (ทุบพอแตก)
(3) เหล้าขาว	3 ขวด

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมด ผสมรวมกันทิ้งไว้ 1-2 วัน เพื่อให้ได้สารอินทรีย์ออกมาใช้ (สามารถเก็บไว้ได้นาน 2 ปี)

วิธีใช้

นำน้ำหมักที่ได้ไปฉีดพ่นเมื่อมีแมลงระบาด เมื่อเห็นตัวจะได้ผลดี โดยใช้อัตราส่วน 2 - 3 ช้อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตรหรือ 200 ซีซีต่อน้ำ 200 ลิตร แต่ถ้าต้องการป้องกัน ควรฉีดพ่น ลงบน ผิวดินอยู่บริเวณทรงพุ่มของไม้ผล เพื่อห้องกันแมลงที่เกิดบนผิวดิน

สูตรยาคุมหญ้า

ส่วนผสม

(1) หัวหญ้าแห้งหมู	1 กิโลกรัม (บดละเอียด)
(2) รากหญ้าสาบเสือ	1 กิโลกรัม (ทุบพอแตก)
(3) รากหญ้าคา	1 กิโลกรัม (ทุบพอแตก)
4. เหล้าขาว	3 ลิตร

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้ง 4 แช่รวมกันทิ้งไว้ 1 คืน เพื่อให้ได้สารสำคัญ (สามารถเก็บไว้ได้นาน 2 ปี)

วิธีใช้

ใช้ในการฉีดพ่นในเวลาเช้าจะดีที่สุด โดยใช้อัตราส่วน 1-4 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ 250 ซีซีต่อน้ำ 200 ลิตร ควรฉีดพ่นก่อนปลูกพืช 1 วัน จะดีที่สุด จะช่วยยับยั้งการ เจริญเติบโต

สูตรยาฆ่าเชื้อรา (โรคใบด่างและโรควงแหวนมะละกอ)

ส่วนผสม

(1) รากมะรุม	1/2 กิโลกรัม หรือ (เท่าเม็ดมะละขี้นก)
(2) หัวข่าแก่	1/2 กิโลกรัม
(3) กระเทียม	2 ชีด
(4) เหล้าขาว	2 ลิตร
(5) ลูกซัด	1/2 กิโลกรัม (ประจำตีควาย)

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้ง 5 อย่างมาทุบพอแตก แล้วใส่ในขวดโหลหมักกับเหล้าขาว 2 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1-2 วัน จึงนำไปใช้ได้

วิธีใช้

นำน้ำหมักที่ได้อัตราส่วน 2 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ 200 ซีซี ต่อน้ำ 200 ลิตร ฉีดพ่นต้นอ่อนของพืชที่เพาะใหม่ ทุก ๆ 15 วัน จะได้ผลดียิ่ง

สูตรฆ่าเชื้อราและไข่ของแมลงในข้าวเปลือก

ส่วนผสม

(1) ไข่เกลือเม็ด	2 กิโลกรัม
(2) น้ำ	5 ปีป

วิธีทำ

นำเกลือเม็ด 2 กิโลกรัม ละลายน้ำ 5 ปีป แล้วนำเมล็ดข้าวเปลือกที่จะปลูก แช่ลงน้ำเกลือนาน 10 นาที แล้วจึงนำข้าวใส่กระสอบแช่น้ำอีก 1 คืน แล้วนำมาพักไว้ บนบกอีก 1 คืน จะทำให้เมล็ดงอกได้ดี และไม่มีโรคข้าวและไข่ของแมลงที่จะทำให้ลายข้าวได้อีก

สูตรฆ่าเชื้อโรคโศสน้ำตาล (นาข้าวและผลไม้)

ส่วนผสม

(1) ซีอิ๊วถ่าน	1 กิโลกรัม
(2) ปูนขาว	1 กิโลกรัม
(3) น้ำ	1 ปี๊ป

วิธีทำ

ใช้ส่วนผสมทั้ง 3 อย่างผสมเข้าด้วยกันทิ้งไว้ 2 คืน เพื่อให้ น้ำปูนตกตะกอนแล้วจึงนำ
น้ำใสๆไปใช้ได้

วิธีใช้

ถ้าฉีดพ่นฆ่าเชื้อโรคโศสน้ำตาลในนาข้าวได้โดยใช้อัตราส่วน 1 ครอบงนมต่อน้ำ
20 ลิตร หรือ 1 ลิตร ต่อน้ำ 200 ลิตร แต่ถ้าฉีดพ่นกับพืชผักเพื่อฆ่าหมัดผัก ใช้อัตราส่วน 2 ซ้อน
แกงต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 5 วัน

สูตรฆ่าเชื้อราในนาข้าว (สาเหตุของโรคใบไหม้)

ใช้ซีอิ๊วหวานลงในแปลงข้าวเหนียวในนาข้าว ขณะที่เกิดโรคในอัตราส่วน 1 ปี๊ป ต่อก
นา 10 ไร่ จะแก้โรคข้าวได้ใน 7-10 วัน

สูตรไล่หอยเชอริในนาข้าว

ใช้ต้นยาสูบแห้งหรือก้านยาสูบที่ทิ้งแล้ว มัดเป็นกำขนาด 1 - 2 กิโลกรัม ทบต้นพอแตก
แช่เหนือน้ำ ตรงที่น้ำเข้ามาก่อนไถนาปลูก จะทำให้หอยเชอริหนีออกจากนาได้ และจะทำให้หอย
เชอริลดน้อยลงได้เป็นอย่างดี

สูตรเรียกหอยเชอริทำปุ๋ย

ใช้ใบมะละกอใส่กระสอบปุ๋ยวางไว้บริเวณท้ายน้ำที่ออกจากนา จะทำให้หอยเชอริ เข้า
ไปอยู่ในกระสอบได้จะได้นำมาทำปุ๋ยใส่ในนาข้าวได้อีกต่อไป

สูตรฆ่าหอยเชอรี่ในนาข้าว

ส่วนผสม

(1) ดอกเอื้องหมายนาหมัก	500 กรัม (5 ซีด)
(2) เหล้าขาว	1 ลิตร

วิธีทำ

นำเอาดอกเอื้องหมายนาหมักกับเหล้าขาวจำนวน 1 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1 วัน จึงนำไปใช้ได้

วิธีใช้

ใช้น้ำหมักในอัตรา 2 - 4 ซอนแกต่อน้ำเปล่า 20 ลิตร ฉีดพ่นในขณะที่เตรียมแปลงในระยะเตรียมนา (ทำเทือก)

สูตรฆ่าหอยแวน

ส่วนผสม

(1) ว่านกาบหอย	500 กรัม
(2) น้ำเปล่า	2 ลิตร

วิธีทำ

นำเอาว่านกาบหอยมาบด หรือ บดในเครื่องปั่นพร้อมน้ำ 2 ลิตร แล้วกรองด้วยผ้าขาวบางเอาแต่น้ำ

วิธีใช้

ใช้น้ำว่านที่ได้ 50 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในตอนเย็นบริเวณหอยชอบกิน จะทำให้หอยตาย

สูตรฆ่าปูในนาข้าว

ส่วนผสม

- เมล็ดมะขามดิบ 2 กิโลกรัม

วิธีใช้

เมื่อเตรียมนาควรหว่านเมล็ดมะขามในแปลงก่อนไถแล้วไถกลบดินพร้อมใส่น้ำดองไว้ 2-3 วัน จะทำให้ปูนาตาย

สูตรกันหนูกินข้าว

ส่วนผสม

- (1) กิ่งยี่โถแห้งขนาดยาว 4 นิ้ว
- (2) กิ่งขบาบ้าน ยาว 4 นิ้ว

วิธีทำ

ให้นำกิ่งไม้ทั้งสองชนิด ตากแห้ง 10 วัน

วิธีใช้

นำกิ่งไม้ทั้งสองมัดรวมกัน ไปวางไว้ที่บริเวณหนูกินข้าว หนูจะไปกินแล้วย้ายถิ่นหรือไม่ก็ตายได้

สูตรฆ่าเชื้อราและไข่ของแมลงในข้าวเปลือก

ส่วนผสม

- (1) ไข่เกลือเม็ด 2 กิโลกรัม
- (2) น้ำ 5 ปี๊ป

วิธีทำ

นำเกลือเม็ด 2 กิโลกรัม ละลายน้ำ 5 ปี๊ป แล้วนำเมล็ดข้าวเปลือกที่จะปลูก แช่ลงในน้ำเกลือนาน 10 นาที แล้วจึงนำข้าวใส่กระสอบแช่น้ำอีก 1 คืน แล้วนำมาพักไว้ บนบกอีก 1 คืน จะทำให้เมล็ดงอกได้ดี และไม่มีโรคข้าวและไข่ของแมลงที่จะทำให้ลายข้าว

สูตรฆ่าแมลงวันทองผลไม้

ส่วนผสม

- (1) รวนน้ำหรือรวนฮางคาร (ใช้หัว) 500 กรัม (5 ชีด)
- (2) เหล้าขาวจำนวน 2 ลิตร

วิธีทำ

นำเอาหัวรวนน้ำหนัก 500 กรัม มาทุบพอแตกแล้วหมักร่วมกับเหล้าขาวจำนวน 2 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1 วัน

วิธีใช้

นำเอาน้ำหมัก 2-4 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นก่อนผลไม้จะแก่เพื่อป้องกันแมลงวันทองเจาะผล

สูตรน้ำหมักบำรุงพืชในการเจริญเติบโตในระยะต่าง ๆ

ส่วนผสม

(1) ใช้ข้าวกล้อง	2 ลิตร
(2) นมสด	10 ลิตร

วิธีทำ

นำข้าวกล้องแช่น้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ 3 วัน แยกน้ำออกจากข้าว เติมนมสดลงไปหมักทิ้งไว้ 10 วัน แล้วเก็บใส่ขวดไว้

วิธีใช้

ใช้น้ำหมักที่ได้อัตราส่วน 1 : 500 ส่วน 1 : 1,000 ส่วน หรือประมาณ 2 ช้อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นได้ทุก ๆ 15 วัน จะทำให้พืชแข็งแรงและเพิ่มแรงต้านทานโรคพืชและแมลง ได้เป็นอย่างดี

สูตรป้องกันการเกิดโรคใบสีม่วงของ (พริก, มะเขือ, กะหล่ำปลี)

ส่วนผสม

(1) ใช้ต้นงาที่เป่าเป็นถ่าน	1 กิโลกรัม
(2) น้ำ	10 ลิตร
(3) เครื่องเติมอากาศ	1 ตัว

วิธีทำ

นำถ่านจากงาบดให้ละเอียด 1 กิโลกรัม แช่ลงในน้ำ 10 ลิตร แล้วเปิดเครื่องเติมอากาศ นาน 20 วัน จึงนำน้ำมาใช้ได้ โดยทิ้งให้ตกตะกอนจึงนำมาใช้

วิธีใช้

ใช้น้ำงาที่ได้ในอัตราส่วน น้ำงา ½ ลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้กับพืชเพื่อเตรียมตัวออกดอก และแก้ปัญหาโรคใบสีม่วง 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

น้ำหมักสมุนไพรป้องกันกำจัดหนอนและแมลง

น้ำหมักสมุนไพรป้องกันกำจัดหนอนและแมลง

นำหางไหลแดง (ขาว) เปลือกสะเกา หนอนตายหยาก อย่างละ 3 กิโลกรัม ยาเส้น 1/3 กิโลกรัม เหล้าขาว 1 ขวด หัวน้ำส้ม 1 ขวดกระทิงแดง กากน้ำตาล นำส่วนผสมทั้งหมดใส่ลงในถังหมัก ใส่กากน้ำตาลพอท่วม หมักไว้ 7 วัน นำมาใช้อัตราส่วน 30 - 50 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

น้ำสกัดสมุนไพรไล่แมลงและเพลี้ยไฟ

นำสาบเสือ ชিংแก่ ข่าแก่ ตะไคร้หอม ตะไคร้แกง หนอนตายหยาก พริกไทย บอระเพ็ด กะเพรา กระชาย หางไหลขาว หางไหลแดง ดีปลี พริก ใบสะเดาแก่ เทียนทอง (ใบ+ผล) ลำโพง(ต้น+ใบ) สมุนไพรเหล่านี้ใช้เท่าที่หาได้ โขลกให้ละเอียดพอประมาณ ใส่น้ำพอท่วม เติมน้ำส้มสายชู 2 ขวดกระทิงแดง มะนาวผ่าซีก, มะกรูดผ่าซีก 20 ผล หมักไว้ 2 คืน แล้วนำมาใช้ 20 - 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

น้ำหมักสมุนไพรป้องกันกำจัดเชื้อรา

เปลือกแค เปลือกข่อย หมากสด เปลือกมังคุด เปลือกเงาะ เปลือกทับทิม ใบยาสูบ ใบเสื่อหมอบ สะแยง ข่าไก่ หน่อไม้ ใบยูคาลิปตัส กระเทียม กานพลู ชะพลู ใบมะขามเทศแก่ เมล็ดมันแกว รากหอม บอระเพ็ด ตะไคร้หอม กล้วยดิบ ลูกตะโกดิบ ลูกมะพลับดิบ ต้นสับยุดแดง สับชิ้นส่วนพืชให้ละเอียด ใส่น้ำพอท่วม เติมหากากน้ำตาลพอประมาณ หมักนาน 7 วัน แล้วนำไปใช้ในอัตราส่วน 40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

ปุ๋ยหมักแห้งชีวภาพ

ปุ๋ยคอก (มูลไก่ มูลวัว) 20 กิโลกรัม ขี้เถ้าแกลบ 20 กิโลกรัม น้ำสกัดชีวภาพสูตรใดก็ได้จาก 4 สูตร ผสมน้ำอัตรา 100 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร หรือหัวเชื้อจุลินทรีย์ กับน้ำสกัดชีวภาพสูตรใดสูตรหนึ่ง (ไม่ต้องผสมน้ำ) ผสมคลุกเคล้าปุ๋ยคอก ขี้เถ้าแกลบ และรำละเอียด ตามอัตราส่วนที่กำหนดให้เข้ากัน ราดด้วยน้ำสกัดชีวภาพผสมน้ำในอัตราส่วนที่กำหนดข้างต้น หรือหัวเชื้อจุลินทรีย์ กับน้ำสกัดชีวภาพสูตรใดสูตรหนึ่ง (เพียงเล็กน้อย) ผสมคลุกเคล้าส่วนผสมทั้งหมดให้เข้ากัน โดยให้ความชื้นในกองปุ๋ยประมาณ 50% หมักทิ้งไว้จนกว่าความร้อนในกองปุ๋ยจะลดลง จึงนำไปใช้ในการเตรียมดินหรือโดยรอบโคนต้นพืช

วิธีการทำหัวเชื้อจุลินทรีย์

เตรียมเปลือกสับปะรดที่มีตาติดอยู่ 2 หัว โขลกให้ตาสับปะรดแตกแล้วบรรจุในถังหมัก เติมน้ำ 200 ลิตร เติมหากากน้ำตาลกับน้ำสกัดชีวภาพสูตรใดสูตรหนึ่งเพียงเล็กน้อย หมักทิ้งไว้ 7 วัน

สูตรยาสมุนไพรขับไล่แมลง

ประโยชน์

ใช้พ่นขับไล่แมลง ทุก ๆ 7 วัน ถ้าจะให้ยาอยู่ได้นาน ควรจะเพิ่มกากน้ำตาลอีก 1 ขวดลิโปก่อนพ่น

วัสดุอุปกรณ์

1. ใบสะเดาหรือบวบขม	1	กิโลกรัม
2. ตะไคร้หอม(ทั้งหัวและใบ)	1	กิโลกรัม
3. ข่า(ทั้งหัวและใบ)	1	กิโลกรัม
4. ขมิ้นเหลือง	1	กิโลกรัม
5. ยาฉุน	1	กิโลกรัม
6. พริกชี้หนู	1	กิโลกรัม
7. ใบสบาบเสื่อ	1	กิโลกรัม
8. จุลินทรีย์	1	แก้วน้ำ
9. กากน้ำตาล	1	แก้วน้ำ
10. น้ำสะอาด	20	ลิตร

วิธีทำ

1. นำกากน้ำตาลมาละลายกับน้ำสะอาดให้เข้ากันแล้วผสมจุลินทรีย์คนให้เข้ากันในถังพลาสติกสีดำ
2. นำวัตถุ 7 ชนิด สับให้ละเอียด บรรจุลงถุงปุ๋ยมัดปากให้แน่น
3. นำลงหมักในน้ำที่ผสมจุลินทรีย์
4. หมักทิ้งไว้ประมาณ 15 วัน

วิธีใช้

1. กรองเอาน้ำใช้พ่นขับไล่แมลง
2. ใช้ 1 ขวดลิโปก ผสมน้ำ 20 ลิตร

สมุนไพรป้องกันกำจัดแมลง

สูตรที่ 1 สูตรป้องกันเพลี้ยอ่อนและกำจัดหนอนต่างๆ เช่น หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผัก หนอนคืบกระหล่ำปลี หนอนผีเสื้อกลางคืน เพลี้ยไฟ เป็นต้น

ส่วนประกอบ

- เมล็ดสะเดา 1 กิโลกรัม (ถ้าใช้ใบ 2 กิโลกรัม)
- หัวข่าแก่ 2 กิโลกรัม
- ตะไคร้หอม 2 กิโลกรัม

วิธีทำ

นำสมุนไพรทั้ง 3 ชนิดมาสับแล้วตำให้แหลก หรือบดละเอียด ใส่ภาชนะหมักแช่น้ำ 10 ลิตรทิ้งไว้ 1 คืน กรองเอาน้ำยา 10 ลิตร ผสมน้ำ 100 ลิตร เพิ่มสบู่ 50 - 100 กรัม หรือสารจับใบ ละลายให้เข้ากันก่อนฉีด การฉีดพ่น ทุก 2 - 3 วัน ติดต่อกัน 2 - 3 ครั้ง (ฉีดช่วงเช้า - เย็น)

ข้อควรระวัง ถ้าผสมน้ำยาเข้มข้นเกินไป ผักใบ เช่น คะน้า กวางตุ้ง จะทำให้ใบกร้าน และหยابกระด้าง ส่วนการฉีดถั่วฝักยาวที่อายุน้อยและช่วงออกดอก ควรผสมน้ำยาให้อ่อน หรือลดปริมาณน้ำยาต่อน้ำเท่ากับ 1 : 20 ก็ได้ เพราะจะทำให้ต้นตายหรือดอกกร่วงได้

สูตรที่ 2 สูตรป้องกันด้วงหมัดกระโดด

ส่วนประกอบ

ว่านน้ำ 1 ส่วน ขมิ้นชัน 1 ส่วน สำหรับแปลงผักขนาดพื้นที่ 1 ไร่ ใช้ว่านน้ำและขมิ้นสดอย่างละ 0.5 กิโลกรัม

วิธีทำ

ตัดไหลว่านน้ำเป็นท่อนๆ และนำหัวขมิ้นสด แล้วทุบหรือตำให้ละเอียด นำทั้งสองอย่างใส่ภาชนะเติมน้ำพอท่วม ตั้งไฟกลางต้มประมาณ 30 - 50 นาทีแล้วยกลง

วิธีใช้

กรองเอาน้ำยาทั้งหมด เติมน้ำอัตราส่วน 1:20 ลิตรก่อนฉีดพ่นใส่สบู่ลงไปเพื่อเป็นตัวจับใบ นำไปฉีดพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น ทุก 2 - 3 วัน

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดอุทัยธานี ที่ตั้งบ้านเลขที่ 87 หมู่ 1(บ้านทุ่งสบาย) ตำบลเขาขวางทอง
อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี

ชนิดพืชสมุนไพรที่มีฤทธิ์ต่อการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช

น้อยหน่า

เป็นพืชต่อแมลงวันทอง / ตัวงวงbung / ตัวงปีกแข็ง / มอดเจาะไม้ / มอดแป้ง / มวน
ปีกแข็ง / หนอนกระทู้ / หนอนชอนใบ

ตะไคร้หอม

เป็นพืชต่อเพลี้ยอ่อนไรมด / มอด / แมลงวัน / แมลงวันศัตรูพืชอื่นๆ

ถั่วลิสง

เป็นพืชต่อตัวงวง / ตัวงปีกแข็ง / bung / มอดเจาะไม้ / มอดและมวนปีกแข็ง

คื่นฉ่าย

เป็นพืชต่อตัวง / ตัวงปีกแข็ง / bung / มอดเจาะไม้ / มอดและมวนปีกแข็ง

กลอย

เป็นพืชต่อเพลี้ยอ่อน / แมลงสิงห์ / ตัวงวง / แมลงวันทอง / ไร

บอระเพ็ด

เป็นพืชต่อเพลี้ยอ่อน / ไร / แมลงศัตรูพืช

บวบเหลี่ยม

เป็นพืชต่อตัวงปีกแข็ง / bung / มอดเจาะไม้ / มอดแป้ง / มวนปีกแข็ง

พริก

เป็นพืชต่อตัวงวง / ตัวงปีกแข็ง / bung / มอดเจาะไม้ / มอดแป้ง / มวนปีกแข็ง

ภาคกลาง

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองทราย หมู่ 6 บ้านหนองทราย ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน
จังหวัดกาญจนบุรี

สารสมุนไพรกำจัดโรคพืช

สูตร 1

ส่วนประกอบ

1) เปลือกแค	1 กิโลกรัม
2) กระทียม	1 กิโลกรัม
3) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
4) น้ำตาลทรายแดง / กากน้ำตาล	1 กิโลกรัม
5) น้ำสะอาด	10 ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรแล้วหมักรวมกันไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1: 100 – 1 : 200 ใช้ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 2

ส่วนประกอบ

1) ว่านหางจระเข้	1 กิโลกรัม
2) ใบดอกกรัก	1 กิโลกรัม
3) กระทียม	1 กิโลกรัม
4) ขมิ้นชัน	1 กิโลกรัม
5) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
6) น้ำตาลทรายแดง / กากน้ำตาล	1 กิโลกรัม
7) น้ำสะอาด	15 ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรแล้วหมักรวมกันไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1: 100 – 1 : 200 ใช้ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 3

ส่วนประกอบ

1.1) ว่านหางจระเข้	0.2 กิโลกรัม
1.2) กระเทียม	0.2 กิโลกรัม
1.3) น้ำสบู่อ	4 ช้อนโต๊ะ
1.4) น้ำส้มสายชู	100 ซี.ซี.
1.5) น้ำสะอาด	20 ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรแล้วหมักรวมกันไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำสมุนไพร 4 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 1 ปีบ ใช้ฉีดพ่นทุก ๆ 7 วัน

สมุนไพรรสูตร (ตำรับ)

ใช้เป็นสารไล่แมลง และบำรุงพืชที่กำลังได้รับความนิยมิใช้กันโดยทั่วไป กว่า 60 จังหวัดทั่วประเทศ พอดีประมวลประสบการณ์จากศูนย์กิจกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง จังหวัดชลบุรี มูลนิธิ กิจกรรมธรรมชาติ ศูนย์กิจกรรมสมุนไพรวังจันทร์ จังหวัดระยอง ศูนย์เรียนรู้ชุมชน กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ งานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี โครงการเกษตรอินทรีย์สุรินทร์ เครือข่ายกิจกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทย เครือข่ายชุมชนชาวอโศก พอสรุปได้ดังนี้

สารสมุนไพรร กำจัดเพลี้ยชนิดต่างๆ เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไรแดงเพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และหมัดกระโดด

สูตร 1

ส่วนประกอบ

หนอนตายหยาก	2	กิโลกรัม
บอระเพ็ด	1	กิโลกรัม
ขมิ้นชัน	1	กิโลกรัม
กะทกรก	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	2	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรรแล้วหมักรวมกันไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 4 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น

สูตร 2

ส่วนประกอบ

ว่านน้ำ	1	กิโลกรัม
สาบเสือ	1	กิโลกรัม
ยาฉุน	½	กิโลกรัม
ตะไคร้หอม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรหมักรวมกัน 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 4 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น

สูตร 3

ส่วนประกอบ

ยาฉุน	½	กิโลกรัม
สะเดา	½	กิโลกรัม
ข่า	1	กิโลกรัม
ตะไคร้หอม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดหมักทิ้งไว้ 7 วัน

ผสมน้ำ 5 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น

สูตร 4

ส่วนประกอบ

หางไหลสด	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

ทุบให้แตก แช่น้ำ 1 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:20 ฉีดพ่นทุกๆ 7 วัน

สูตร 5

ใบเสม็ดขาว	1	กิโกลรัม
เหล้า	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดดองเหล้าไว้ 3 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ ½ ลิตร ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น

สารสมุนไพร กำจัดหนอนกระทู้ หนอนชอนใบ หนอนใยผัก หนอนหนังเหนียว หนอนใต้หนอนเจาะสมอฝ้าย

สูตร 1

ส่วนประกอบ

ฟ้าทะลายโจร	1	กิโกลรัม
เปลือกหั่น	1	กิโกลรัม
เปลือกแค	1	กิโกลรัม
หางไหล	1	กิโกลรัม
ตะไคร้หอม	1	กิโกลรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	ลิตร
น้ำสะอาด	15	ลิตร

วิธีทำ

สับบดหมักรวมไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1 : 100 ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 2

หนองตายหยาก	1	ลิตร
โพงเทง	1	ลิตร
สาบเสือ	1	ลิตร
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	ลิตร
น้ำสะอาด	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดหมักทิ้งไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1 : 100 ฉีดพ่นและรดรด

สารสมุนไพรรักษาโรคพืช

สูตร 1

ส่วนประกอบ

เปลือกแค	1	กิโลกรัม
กระเทียม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	ลิตร
น้ำสะอาด	1	กิโลกรัม

วิธีทำ

สับบดหมักไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100 - 1:200 ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 2

ว่านหางจระเข้	1	กิโลกรัม
ใบดอกกรัก	1	กิโลกรัม
กระเทียม	1	กิโลกรัม
ขมิ้นชัน	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	15	ลิตร

วิธีทำ

สับบดหมักไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100 - 1:200 ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 3

ว่านหางจระเข้	200	กรัม
กระเทียม	200	กรัม
น้ำสบู่	4	ช้อนโต๊ะ
น้ำส้มสายชู	100	ซีซี
น้ำสะอาด	20	ลิตร

วิธีทำ

สับบด หมักไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 4 ช้อนต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น ทุกๆ 7 วัน

สารสมุนไพรรักษาอาการหอบ

สูตร 1

น้ำปูนใส	1	ลิตร
มะกรูด	1	กิโลกรัม
กระเทียม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

หมักมะกรูด, กระเทียม, หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น, น้ำตาล และน้ำรวมกันไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำปูนใส กับส่วนผสมที่หมักไว้ ในอัตราส่วน 1: 1 หยดลงในน้ำ ที่มีอาการหอบ

หมายเหตุ : การฉีดพ่นสมุนไพรรักษาโรค และแมลงควรฉีดพ่นในช่วงเช้ามือ หรือช่วงเย็น ๆ ถ้ามีโรคระบาด หรือแมลงระบาด ควรฉีดพ่น และรดรดดินติดต่อกันทุกวัน เป็นเวลา 3 วัน ติดต่อกัน อย่างไรก็ตามการควบคุมโรค และแมลงให้ได้ผลดีควรทำทั้งการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ และการใช้สมุนไพรรักษาควบคู่กันไปจนกว่าธรรมชาติในแปลงจะสมดุล

สารสมุนไพรรักษาจากสะเดา

ส่วนผสม

- สะเดาทั้ง 5 (ได้เมล็ดยิ่งดี)	2	กิโลกรัม
- บอระเพ็ดทั้ง 5	4	กิโลกรัม
- ข่าทั้ง 5	1	กิโลกรัม
- ตะไคร้หอมทั้ง 5	1	กิโลกรัม
- หางไหล หรือโล่ตีน	1	กิโลกรัม
- ผลไม้สุก 3 ชนิด (กล้วยสุก มะละกอสุก ฟักทอง อย่างละเท่าๆ กัน)	1	กิโลกรัม
- ยาฉุน	2	กิโลกรัม
- หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
- น้ำตาลทรายแดง/กากน้ำตาล	3	กิโลกรัม
- น้ำสะอาด	40	ลิตร

วิธีทำ

หั่น หรือสับสะเดา บอระเพ็ด ข่า ตะไคร้หอม หางไหล และผลไม้สุก ให้ความยาวประมาณ 1-2 ซ้อยมือ ผสมน้ำสะอาด กับน้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาลใส่ลงในถังหมัก นำส่วนผสมที่หั่น หรือสับแล้วใส่ลงในถังหมักปิดฝาให้สนิทและเก็บไว้ในที่ร่ม 1 เดือน

วิธีใช้

ผสมน้ำหมัก 1 ลิตร ต่อน้ำสะอาด 300 ลิตร ฉีดพ่นในเวลาเช้ามีด หรือหลังตะวันตกดิน

หมายเหตุ ได้ประโยชน์ทั้งเป็นสารขับไล่แมลง เป็นฮอร์โมนบำรุงพืชให้ติดดอกออกผลดี และยังเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพอีกด้วย

การทำสารไล่แมลงจากสมุนไพร

ความเป็นมา

ในปัจจุบันการใช้สารเคมีทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ผู้ใช้และผู้บริโภคไม่ปลอดภัย ทำให้เกิดโรคร้ายต่างๆ ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตตกต่ำ และสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ ฉะนั้นเกษตรกรจึงควรหยุดใช้สารเคมี และหันมาเรียนรู้การทำสารไล่แมลงจากสมุนไพร เพื่อความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัย รักษาธรรมชาติ

วัสดุอุปกรณ์

1. สมุนไพรเช่น ตะไคร้หอม หางไหล บอระเพ็ดฟ้าทะลายโจร เปลือกแค ต้นหนอนตายหายาก สาบเสือ

2. สมุนไพร	30	กิโลกรัม
3. กากน้ำตาล	10	กิโลกรัม
4. น้ำ	50	ลิตร
5. สารเร่งพด. 7	1	ช้อน
6. ถัง	120	ลิตร

วิธีทำ/ขั้นตอน

- นำสมุนไพรมาสับให้ละเอียด แล้วใส่ลงในถัง
- ใส่กากน้ำตาล
- ละลายสารเร่ง พด.7 1 ชองผสมกับน้ำ คนให้เข้ากัน
- ปิดฝาไม่ต้องสนิท หมัก 20 วัน นำมากรองใช้ฉีดพ่นทางใบ

วิธีใช้

- พืชรไรและไม้ผล เจือจาง 1 ต่อ 200
- พืชผักและไม้ดอก เจือจาง 1 ต่อ 500

ประโยชน์

ป้องกันแมลงศัตรูพืช

การทำสารสมุนไพรไล่แมลง

วัสดุ / อุปกรณ์

- หนอนตายหยาก		2	กิโลกรัม
- หางไหลแดง	2	กิโลกรัม	
- สدابเสือ		2	กิโลกรัม
- หนามหัน		2	กิโลกรัม
- ยาสูบ		3	ขีด
- เมล็ดสะเดาหรือเปลือกสะเดา		2	กิโลกรัม
- สารเร่ง พด.7		1	ซอง
- เหล้าขาว		2	ขวด
- น้ำส้มสายชู	1	ขวด	
- น้ำสะอาด			

วิธีทำ / ขั้นตอน

- 1) สับวัสดุทุกชนิดให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ใส่ถังหมัก
- 2) นำสารเร่ง พด. 7 ผสมน้ำไว้ 5 นาที ใส่ในถังหมัก
- 3) นำวัสดุที่เหลือใส่ลงในถังหมัก
- 4) ใส่น้ำพอท่วมวัสดุ ปิดฝาถังหมักไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ใช้ 500 - 1,000 cc ผสมน้ำ 200 ลิตร ฉีดพ่นทางใบ

ประโยชน์

ใช้ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

น้ำหวานหมักสูตรไล่แมลง

ส่วนประกอบ

1) รากไหลแดง (หางไหล) 2 ซีด หรือพริกไทยดำป่น	250	ซี.ซี.
2) ยาสูบ	1/2	กิโลกรัม
3) น้ำสะอาด	200	ลิตร

วิธีทำ

- 1) ทุบรากไหลแดงคั้นเอาน้ำ(กากใส่โคนต้นไม้) หรือพริกไทยดำป่น 250 ซี.ซี.
- 2) ยาสูบ แชน้ำไว้ 1 คืน กรองน้ำใช้ (กากทำปุ๋ย) ฉีดพ่นโดยผสมกับน้ำ 200 ลิตร ทุก

15 - 30 วัน

สารสมุนไพรกำจัดโรคพืช

สูตร 1

ส่วนประกอบ

1) เปลือกแค	1 กิโลกรัม	
2) กระเทียม	1 กิโลกรัม	
3) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น		1 ลิตร
4) น้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาล		1 ลิตร
5) น้ำสะอาด	1 กิโลกรัม	

วิธีทำ

สับบดหมักไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100-1:200 ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 2

ส่วนประกอบ

1) ว่านหางจระเข้	1 กิโลกรัม	
2) ใบดอกกรัก	1 กิโลกรัม	
3) กระเทียม	1 กิโลกรัม	
4) ขมิ้นชัน	1 กิโลกรัม	
5) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น		1 ลิตร
6) น้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาล		1 กิโลกรัม
7) น้ำสะอาด	15 ลิตร	

วิธีทำ

สับบดหมักไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100 - 1:200 ฉีดพ่นและรดรด

สูตร 3

ส่วนประกอบ

1) ว่านหางจระเข้	200 กรัม
2) กระทียม	200 กรัม
3) น้ำสบู	4 ซ้อนโต๊ะ
4) น้ำส้มสายชู	100 ซี.ซี.
5) น้ำสะอาด	20 ลิตร

วิธีทำ

สับบด หมักไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 4 ซ้อนต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น ทุก ๆ 7 วัน

สารสมุนไพร กำจัดหอยเชอรี่

ส่วนประกอบ

1) น้ำปูนใส	1 ลิตร
2) มะกรูด	1 กิโลกรัม
3) กระทียม	1 กิโลกรัม
4) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
5) น้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาล	1 กิโลกรัม
6) น้ำสะอาด	10 ลิตร

วิธีทำ

หมักมะกรูด กระทียม หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น น้ำตาล และน้ำ รวมกันไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำปูนใส กับส่วนผสมที่หมักไว้ ในอัตราส่วน 1: 1 หยดลงในนาที่มีหอยเชอรี่

หมายเหตุ การฉีดพ่นสมุนไพรกำจัดโรค และแมลงควรฉีดพ่นในช่วงเช้ามือ หรือช่วงเย็น ๆ ถ้ามีโรคระบาด หรือแมลงระบาด ควรฉีดพ่น และรดรดดินติดต่อกันทุกวัน เป็นเวลา 3 วัน ติดต่อกัน อย่างไรก็ตามการควบคุมโรค และแมลงให้ได้ผลดีควรทำทั้งการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ และการใช้สมุนไพรควบคู่กันไปจนกว่าธรรมชาติในแปลงจะสมดุล

สมุนไพรขับไล่แมลง

ผลิตจากสมุนไพร ผ่านกรรมวิธีทางธรรมชาติ หมักบ่มในอุณหภูมิที่เหมาะสม ไม่มี ส่วนผสมของสารเคมี ไม่มีสารตกค้างต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ประเภทพืชสมุนไพรที่ใช้ในการกำจัดแมลง / ศัตรูพืช รักษาโรคพืช แบ่งเป็นสมุนไพร 5 รส คือ รสขม รสฝาด รสเปรี้ยว รสเบื่อเมา และกลิ่นหอมระเหย ในสมุนไพรแต่ละรสนั้น มีสรรพคุณ ป้องกัน ขับไล่แมลง ฆ่าแมลง ป้องกันรักษาโรคพืช ดังนี้

1) สมุนไพรที่มีรสขม ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ป้องกันแมลง ได้แก่ ฟ้าทลายโจร บอระเพ็ด สะเดา หญ้าไต้ใบ และโง้งเทง

2) สมุนไพรที่มีรสเบื่อเมา ฆ่าหนอน เพลี้ย แมลงอื่น ๆ ได้แก่ หางไหล (โล่ตื้น) สลัดได ยาสูบ พญาไร้ใบ ขอบชะนางแดง - ขาว แสยก หนอนตายหยาก เม็ดมะกั่ว และใบน้อยหน้า

3) สมุนไพรที่มีรสฝาด ป้องกันรักษาเชื้อรา โรคพืช ได้แก่ เปลือกแค เปลือกมังคุด เปลือกสีเสียด ใบฝรั่ง ใบทับทิม และขมิ้น

4) สมุนไพรที่มีรสเปรี้ยว ไล่แมลง แสบร้อน ได้แก่ เปลือกส้ม มะกรูด น้ำส้มสายชู น้ำมะขาม และน้ำมะนาว

5) สมุนไพรที่มีกลิ่นหอมระเหย ไล่แมลง เปลี่ยนกลิ่นต้นพืช ได้แก่ ตะไคร้หอม ผักแพรวแดง โหระพา กะเพรา ผักชี ข่า สาบเสือ สาบแร้งสาบกา และกะทกรก

ตะไคร้หอม

ใบน้อยหน้า

สะเดา

สาบเสือ

ผักชี

การหมักสมุนไพรขับไล่แมลง

สูตร 1 กำจัดหนอนใย หนอนกระทู้ หนอนหนังเหนียว

ส่วนประกอบสำคัญ

1) ตะไคร้หอม ข่า หนอนตายหยาก อัตราส่วนเท่ากันน้ำหนักรวม	50 กิโลกรัม
2) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล	20 กิโลกรัม
3) จุลินทรีย์	20 กิโลกรัม
4) น้ำเปล่า	
5) ถังขนาด 150 ลิตร	1 ใบ

ขั้นตอนการทำ

นำสมุนไพรทุกอย่างสับให้ละเอียด แล้วนำสมุนไพรไปหมักในถังใส่น้ำพอท่วมจนเกือบเต็ม ทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน

สูตร 2 กำจัดเพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยหอย

ส่วนประกอบสำคัญ

1) ขอบชะนาง เมล็ดสะเดา สาบเสือ อัตราส่วนเท่ากับน้ำหนักรวม	50 กิโลกรัม
2) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล	20 กิโลกรัม
3) จุลินทรีย์	20 กิโลกรัม
4) น้ำเปล่า	
5) ถังขนาด 150 ลิตร	1 ใบ

ขั้นตอนการทำ

นำสมุนไพรทุกอย่างสับให้ละเอียด ส่วนเมล็ดสะเดานำมาตำ นำไปหมักในถังใส่น้ำพอท่วมจนเกือบเต็ม ทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน

สูตร 3 กำจัดหนอนซอนใบ หนอนใต้ เพลี้ยไฟไรแดง

ส่วนประกอบสำคัญ

1) กะทกรก ใบน้อยหน่า แสยก อัตราส่วนเท่ากับน้ำหนักรวม	50 กิโลกรัม
2) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล	20 กิโลกรัม
3) จุลินทรีย์	20 กิโลกรัม
4) น้ำเปล่า	
5) ถังขนาด 150 ลิตร	1 ใบ

ขั้นตอนการทำ

นำสมุนไพรทุกอย่างสับให้ละเอียด แล้วนำสมุนไพรไปหมักในถังใส่น้ำพอท่วมจนเกือบเต็ม ทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน

วิธีการใช้

- 1) ฉีดพ่นป้องกันแมลง อัตราส่วนน้ำยา 1 ลิตร ต่อน้ำ 200 - 400 ลิตร
- 2) ในกรณีแมลงรบกวนมากใช้ใน อัตราส่วนน้ำยา 1 ลิตร ต่อน้ำ 100 - 200 ลิตร

ประโยชน์

ป้องกันและไล่แมลงที่มาทำลายต้นพืช ช่วยลดประชากรของแมลง

ข้อแนะนำ

- 1) ควรฉีดพ่นน้ำหมักสมุนไพรไล่แมลงในเวลาตอนเย็น 1 - 2 สัปดาห์/ครั้ง
- 2) สมุนไพรสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามท้องถิ่นที่มีอยู่ คือต้องมี รสขม รสฝาด รสเปรี้ยว รสเมาเบื่อ และหอมระเหย

การเก็บรักษา

ควรปิดฝาให้เรียบร้อย เก็บไว้ในที่ร่ม

เชื้อหมักขับไล่แมลง

คือ การทำส่วนผสมประกอบด้วยเหล้า น้ำส้มสายชู จุลินทรีย์สูตรสมุนไพร
กากน้ำตาลมาหมักรวมกัน สามารถนำไปใช้ป้องกันและขับไล่แมลงศัตรูพืช พร้อมทั้งเสริมสร้างความ
ต้านทานเพื่อป้องกันและช่วยกำจัดโรคพืชบางชนิด

ส่วนผสม

1. หมักจุลินทรีย์จากสมุนไพร	1	ลิตร
2. กากน้ำตาล	1	ลิตร
3. เหล้าขาว 28 – 40 ดีกรี	1	ลิตร
4. น้ำส้มสายชู	1	ลิตร
5. น้ำสะอาด	6	ลิตร

วิธีทำ

1. เอากากน้ำตาลผสมกับน้ำจนละลายแล้ว ใส่เหล้าขาวและน้ำส้มสายชูกลั่น 5 % นำ
จุลินทรีย์ใส่ คนให้เข้ากันดี
2. ปิดฝาให้สนิท หมักไว้ 15 วัน ภาชนะที่ใช้หมักนั้นควรใช้ถังพลาสติก
3. ในระหว่างการหมักให้เขย่าทุกวัน เช้า – เย็น เพื่อไม่ให้เกิดการนอนก้นแล้วเปิดฝา
เพื่อระบายก๊าซออกวันละ 2 ครั้งหลังจากเขย่า
4. เมื่อครบกำหนดก็นำไปใช้ได้ สามารถเก็บไว้ได้นานถึง 3 เดือนแต่ต้องเปิดฝาระบาย
ก๊าซออกเป็นครั้งคราว

วิธีใช้สูตรไล่แมลง

1. อัตราส่วนหัวเชื้อที่ผสมได้แล้ว 5 ซ่อนโต๊ะ
2. ผสมน้ำสะอาด 10 ลิตร
3. กากน้ำตาล 5 ซ่อนโต๊ะ

ผสมให้เข้ากันแล้วนำไปฉีดพ่นเพื่อเป็นสารจับใบ

- นำส่วนผสมไปฉีดพ่นต้นไม้ทุกวัน หรืออาทิตย์ละ 1 – 2 ครั้ง ตามความต้องการ

- ทำการฉีดพ่นให้ชุ่มทั้งด้านนอกทรงพุ่มและในทรงพุ่ม
- หรือจะใช้กับน้ำพอ น้ำแม่จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หมายเหตุ

- พืชกำลังแตกใบอ่อนให้ใช้อัตราส่วนที่เจือจาง
- ปริมาณของอัตราส่วนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณการใช้ให้หมดเป็นครั้งคราวไม่ควรทำไว้มากและเก็บไว้นาน จะทำให้คุณภาพของเชื้อหมักลดลง
- การนำกากน้ำตาลเข้ามาเป็นส่วนผสม เป็นอาหารที่เหมาะสมของจุลินทรีย์ ไม่ควรใช้น้ำตาลทรายขาว

การทำสารสกัดขับไล่แมลงและหอยเชอรี

วัตถุดิบ / อัตราส่วน

1. น้ำจุลินทรีย์ (หัวเชื้อจากสมุนไพร)	1	ส่วน
2. กากน้ำตาล	1	ส่วน
3. น้ำส้มสายชูกลั่น 5 %	1	ส่วน
4. เหล้าขาว 28 – 40 ดีกรี	2	ส่วน

วิธีทำ

นำข้อที่ 1. + 2. + 3. + 4. ผสมกันแล้วเขย่าให้เข้ากัน ใส่ในถังพลาสติกหรือขวดโหล ปิดฝาให้แน่น หมักไว้ 24 ชม. ค่อยนำออกมาใช้

วิธีใช้

นำสารสกัดที่ได้ 1 ช้อนแกง ผสมน้ำสะอาด 5 ลิตร เพื่อใช้ฉีดพ่นกับต้นข้าวในนาหรือพืชผักในสวน เมื่อเกิดโรคแมลง

สารสกัดจุลินทรีย์ไล่แมลงสูตรสมุนไพร

คือ การนำสมุนไพรที่เป็นพืชต่อแมลงมาหมักรวมกัน โดยใช้กระบวนการของจุลินทรีย์ อัตราส่วนดังนี้ (สมุนไพรทั้งหมดอย่างละครึ่งกิโลกรัม)

ส่วนประกอบ

1. สะเดา
2. บอระเพ็ด
3. ช่าแก่
4. หนอนตายอยาก
5. หัวกลอย
6. โล้ดิน (หางไหล แดง ขาว)
7. ตะไคร้หอม
8. ใบพลู
9. กากน้ำตาล 1 กิโลกรัม
10. น้ำ 40 ลิตร

วิธีทำ

สับหรือหั่นสมุนไพรให้เป็นชิ้นเล็ก คลุกเคล้ากับกากน้ำตาล บรรจุในถังพลาสติกที่บ แสงน้ำเต็มตามอัตราส่วน เก็บไว้ในที่ร่มไม่ให้ถูกแสงแดด หมักอย่างน้อย 3 เดือนยิ่งนานยิ่งดี

วิธีใช้

น้ำ 1 ปีบ หรือประมาณ 20 ลิตร ผสมน้ำหมักสมุนไพร 2 ช้อน + กากน้ำตาล 2 ช้อน

สูตรที่ใช้กับแมลงศัตรูพืชที่กำจัดได้ยาก

วัตถุดิบ ผสมให้เข้ากัน

1. หมักจุลินทรีย์จากสมุนไพรมะขาม	1 ลิตร
2. กากน้ำตาล	2 ลิตร
3. เหล้าขาว 28 – 40 ดีกรี	1 ลิตร
4. น้ำส้มสายชู	1 ลิตร

วิธีทำ

ละลายกากน้ำตาลในน้ำส้มสายชูก่อน จึงค่อยเติมเหล้าขาวลงไป คนจนเข้ากัน แล้วเติม จุลินทรีย์ลงไปคนให้เข้ากันดี ปิดฝาให้สนิทหมักไว้ 24 ชั่วโมง

วิธีใช้

1. ใช้ฉีดพ่นปราบหนอน แมลงพืชที่ปราบได้ยาก เช่น หนอนหลอดหอม หนอนชอนใบ ฯลฯ จุลินทรีย์จากสูตร 5 ลิตร ผสมน้ำสะอาด 200 ลิตร หรือมากกว่านี้แล้วแต่ความเหมาะสม
2. ใช้ขับไล่เห็บ หมัดในสัตว์เลี้ยงต่างๆ ในอัตราส่วน 1 – 50 ลิตร
3. ใช้กำจัดเหาด้วยการสระผม แล้วชโลมด้วยจุลินทรีย์ 1 – 50 ลิตร หมักทิ้งไว้ 20 – 30 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด

สารสมุนไพร กำจัดหนอนกระทู้ หนอนขอนใบ ฯ

สูตร 1

ส่วนประกอบ

1) ฟ้ำทะลายโจร	1 กิโลกรัม
2) เปลือกหั่น	1 กิโลกรัม
3) เปลือกแค	1 กิโลกรัม
4) หางไหล	1 กิโลกรัม
5) ตะไคร้หอม	1 กิโลกรัม
6) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
7) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล	1 ลิตร
8) น้ำสะอาด	15 ลิตร

วิธีทำ

สับบดหมักรวมไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100 ฉีดพ่น และรดราด

สูตร 2

ส่วนประกอบ

1) หนอนตายหยาก	1 ลิตร
2) โทงเทง	1 ลิตร
3) สาบเสือ	1 ลิตร
4) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
5) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล	1 ลิตร
6) น้ำสะอาด	10 ลิตร

วิธีทำ

สับบดหมักทิ้งไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100 ฉีดพ่นและรดราด

สารสมุนไพรรักษาโรคพิษ

สูตร 1

ส่วนประกอบ

1) เปลือกแค	1 กิโลกรัม	
2) กระเทียม	1 กิโลกรัม	
3) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น		1 ลิตร
4) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล		1 ลิตร
5) น้ำสะอาด	1 กิโลกรัม	

วิธีทำ

สับบดหมักไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100-1:200 ฉีดพ่นและรดราด

สูตร 2

ส่วนประกอบ

1) ว่านหางจระเข้	1 กิโลกรัม	
2) ใบดอกกรัก	1 กิโลกรัม	
3) กระเทียม	1 กิโลกรัม	
4) ขมิ้นชัน	1 กิโลกรัม	
5) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น		1 ลิตร
6) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล		1 กิโลกรัม
7) น้ำสะอาด	15 ลิตร	

วิธีทำ

สับบดหมักไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1:100 - 1:200 ฉีดพ่นและรดราด

สูตร 3

ส่วนประกอบ

1) ว่านหางจระเข้	200	กรัม
2) กระทียม	200	กรัม
3) น้ำสบู่อู่	4	ช้อนโต๊ะ
4) น้ำส้มสายชู	100	ซี.ซี.
5) น้ำสะอาด	20	ลิตร

วิธีทำ

สับบด หมักไว้ 7 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 4 ช้อนต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น ทุก ๆ 7 วัน

สารสมุนไพรร จากสะเดา

ส่วนผสม

1) สะเดาท้ง 5	2 กิโลกรัม (ได้เมล็ดด้วยยิ่งดี)
2) บอระเพ็ดท้ง 5	4 กิโลกรัม
3) ข่าท้ง 5	1 กิโลกรัม
4) ตะไคร้หอมท้ง 5	1 กิโลกรัม
5) หางไหล หรือโล่ตีน	1 กิโลกรัม
6) ผลไม้สุก 3 ชนิด	1 กิโลกรัม (กล้วยสุก มะละกอสุก ฟักทอง

อย่างละเท่า ๆ กัน)

7) ยาฉุน	2 กิโลกรัม
8) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
9) น้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาล	3 กิโลกรัม
10) น้ำสะอาด	40 ลิตร.

วิธีทำ

หั่น หรือสับสะเดา บอระเพ็ด ข่า ตะไคร้หอม หางไหล และผลไม้สุก ให้ได้ความยาวประมาณ 1 - 2 ซ้อมือ ผสมน้ำสะอาด กับน้ำตาลทรายแดง หรือกากน้ำตาลใส่ลงในถังหมัก นำส่วนผสมที่หั่น หรือสับแล้วใส่ลงในถังหมักปิดฝาให้สนิทและเก็บไว้ในที่ร่ม 1 เดือน

วิธีใช้

ผสมน้ำหมัก 1 ลิตร ต่อน้ำสะอาด 300 ลิตร ฉีดพ่นในเวลาเช้ามีด หรือหลังตะวันตก

ดิน

หมายเหตุ ได้ประโยชน์ทั้งเป็นสารขับไล่แมลง เป็นฮอร์โมนบำรุงพืชให้ติดดอกออกผลดี และยังเป็นปุ๋ย อินทรีย์ชีวภาพอีกด้วย

สมุนไพรไล่แมลง

สูตรที่ 1

ส่วนประกอบ

1. ใบสะเดา	5	กิโลกรัม
2. ตะไคร้หอม	5	กิโลกรัม
3. ข่า	5	กิโลกรัม
4. ลูกยอ	5	กิโลกรัม
5. ลูกมะกรูด	5	กิโลกรัม
6. ขิง	5	กิโลกรัม
7. หน่อกล้วย	5	กิโลกรัม
8. บอระเพ็ด	5	กิโลกรัม
9. น้ำสะอาด	30	ลิตร
10. เชื้อ พ.ด. 6	1	ซอง

นำส่วนประกอบต่างๆมาหั่นให้เป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ถังหมักไว้ประมาณ 30 วัน สามารถนำไปใช้ได้

สูตรที่ 2 มะกรูด

มะกรูดผ่าลูกละ 4 ชิ้นเผาไฟ เพื่อให้มีน้ำมันออก ต้มในน้ำเดือดใช้เวลา 30 นาที ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น กรองด้วยผ้าขาวบาง จากนั้นจึงนำไปใช้ อัตราส่วนมะกรูด 1 กิโลกรัม ต่อ น้ำ 3 ลิตร

สูตรที่ 3 มะละกอ

นำมะละกออ่อนหั่นบางๆ ต้มโดยใส่น้ำพอท่วม ต้มในน้ำจนเดือด 30 นาที วางทิ้งไว้ให้เย็น กรองเอาแต่น้ำไปใช้

สูตรที่ 4 สับปะรด

สับปะรดปอกเปลือกและสับเป็นชิ้นเล็กๆปั่นกรองเอาแต่น้ำไปใช้

สูตรที่ 5 มะขาม

นำมะขามเปียกแช่น้ำคั้นเอาแต่น้ำต้มในน้ำเดือดใช้เวลา 30 นาที ตั้งทิ้งไว้

สูตรที่ 6 แต่งกวา

นำแตงกวามาล้างให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ นำไปปั่น ใส่ น้ำเล็กน้อยกรองเอาแต่น้ำวางทิ้งไว้ให้ตกตะกอน เอาแต่ส่วนที่ใสด้านบนไปใช้

สูตรที่ 7 ตะลิงปลิง

นำตะลิงปลิงมาล้างน้ำให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ นำไปกรองเอาแต่น้ำไปใช้

การทำหัวเชื้อขี้ไก่แมลง

สูตรที่ 1 (เข้มข้น)

ส่วนประกอบ

1. เหล้าขาว	1	ส่วน
2. น้ำส้มสายชู	1	ส่วน
3. กากน้ำตาล	1	ส่วน
4. จุลินทรีย์	1	ส่วน

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดผสมให้เข้ากัน ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง

อัตราการใช้

อัตราส่วน 1 ช้อนกลาง ต่อน้ำ 5 ลิตร

สูตรที่ 2 (ประหยัด)

ส่วนประกอบ

1. พืชผักสมุนไพรรสเผ็ด หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ	30	กิโลกรัม
2. น้ำ	30	ลิตร
3. กากน้ำตาล	30	ซีซี
4. จุลินทรีย์	30	ซีซี

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดผสมให้เข้ากัน ทิ้งไว้ 15 วัน

อัตราการใช้

อัตราส่วน 1 ช้อนแกง ต่อน้ำ 5 ลิตร

สารชีวภาพกำจัดแมลง

วัสดุอุปกรณ์

1) พริกชี้หนู	1	กิโลกรัม
2) ตะไคร้หอม	1	กิโลกรัม
3) ข่าลิง	1	กิโลกรัม
4) ใบสาบเสือ	2	กิโลกรัม
5) น้ำ	10	ลิตร

วิธีทำ

- 1) นำส่วนผสมทั้งหมดมาบดให้ละเอียด
- 2) นำส่วนผสมทั้งหมดใส่ลงในถังที่เตรียมไว้
- 3) เทน้ำลงไปคนให้เข้ากัน
- 4) ปิดฝาถังหมักไว้ประมาณ 7 - 15 วัน (ให้อากาศระบายได้) ควรคนวันละ 1 ครั้ง
- 5) จะได้สารกำจัดแมลงชีวภาพ กรองแล้วกรองใส่ขวดเก็บไว้ในที่ร่ม

วิธีการใช้

1:200 - 500 ฉีดพ่น

ประโยชน์

เป็นสารไล่แมลง ศัตรูพืช สามารถใช้ได้กับพืชผักทุกชนิด

สมุนไพรไล่แมลง

ส่วนประกอบ

- ตะไคร้หอม , ข่า , หนอนตายยาก , เมล็ดสะเดา , สาบเสือ ขอบชะนาง ,
บอระเพ็ด และฟ้าทะลายโจร 5 กิโลกรัม
- น้ำตาลทรายแดง ,กากน้ำตาล 2 กิโลกรัม
- หัวเชื้อจุลินทรีย์ 2 ลิตร
- ถังขนาด 20 ลิตร 1 ใบ

สมุนไพรต่าง ๆ (แล้วแต่ที่มี) มาสับ , บดหรือหั่น แล้วนำมาคลุกเคล้ากับน้ำตาลทรายแดงและหัวเชื้อจุลินทรีย์ เทหมักไว้ในถัง ประมาณ 20 - 30 วัน

ประโยชน์

ป้องกันแมลงชนิดต่าง ๆ เช่น หนอนเอย , หนอนกระตุ้ , หนอนหน้างเขี้ยว , หนอนช่อนเอย , หนอนไต้ , เพลี้ยไก่อแจ้ , เพลี้ยอ่อน , เพลี้ยไฟ , และไรแดง

วิธีใช้

- อัตราส่วน 1 ลิตร/200 - 400 ลิตร ฉีดพ่นอาทิตย์ละ 1 ครั้ง
- อัตราส่วน 1 ลิตร/100 - 200 ลิตร มีแมลงรบกวนมาก

ข้อแนะนำ

ควรฉีดพ่นในเวลาเย็น

หมายเหตุ

สมุนไพรสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามท้องถิ่น โดยเน้น ฝาด , ขม และฉุน

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน นายถวิล เสียงแจ้ว ตั้งอยู่หมู่ที่ หมู่ 6 ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว
จังหวัดปทุมธานี

สารไล่แมลง

ส่วนผสม

1. สาบเสือ
2. บอระเพ็ด
3. ทางไหลแดง
4. ตะไคร้หอม 40 กิโลกรัม
5. ข่าแก่
6. เม็ดสะเดา
7. น้ำตาล 10 ลิตร
8. น้ำ 30 ลิตร

วิธีทำ

ที่เดียวหมด

1. นำส่วนผสมทั้งหมดรวมกัน แล้วค่อยๆ เติมน้ำตาล และน้ำ ลงไป อย่าเทลงไป
2. หมักทิ้งไว้ประมาณ 21 วัน นำไปใช้ได้
3. หมั่นคนทุกวัน

สมุนไพรไล่แมลง

1. สมุนไพรที่มีรสเปรี้ยว

ใช้ไล่แมลง ทำให้แสบร้อน มีเปลือกส้ม มะขาม มะกรูด มะนาว

2. สมุนไพรที่มีรสขม

ใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย และไวรัส ป้องกันแมลง มีฟ้าทะลายโจร โทงเทง บอระเพ็ด หญ้า
ไต้ใบ สะเดา

3. สมุนไพรหอมระเหยไล่แมลง

ใช้เปลี่ยนกลิ่นต้นพืช มีตะไคร้หอม กะเพรา สาบแร้งสาบกา ผักแพรวแดง กระทกรก
ผักชี ข่า สาบเสือ โหระพา

4. สมุนไพรประเภทเมาเบื่อ

ใช้ฆ่าหนอน เพลี้ย แมลงอื่น สลัดไค หนอนตายหยาก ใบน้อยหน่า หญ้าไร้ใบ เม็ด
มะกล่ำ หางไหล

5. สมุนไพรที่มีรสฝาด

ใช้ป้องกันเชื้อราโรคพืช มีเปลือกแค มังคุด ขมิ้น ใบทับทิม ใบฝรั่ง

น้ำหมักชีวภาพไล่และกำจัดแมลง

ส่วนประกอบ

1. สะเดา (ใบ หรือ เมล็ด)
2. บอระเพ็ด
3. ข่าแก่
4. หนอนตายยาก
5. หัวกลอย
6. โล้ดิน (หางไหล , ไหลแดง)
7. ตะไคร้หอม
8. ใบพลู
9. สาบเสือ
10. ยาสูบ
11. ยอ (ใบ หรือ ลูกสุก)
12. ลูกหมากสด
13. ใบฝรั่ง
14. เปลือกมังคุด
15. ขมิ้น

วิธีทำ

สับ หรือ หั่นสมุนไพรเป็นชิ้นเล็กๆ คลุกเคล้ากับกากน้ำตาล บรรจุลงในถังพลาสติกที่บ
เทน้ำเต็มตามลงไป โดยใช้สูตร 3 – 1 – 10 (สมุนไพร – กากน้ำตาล – น้ำ) เก็บในที่ร่มไม่ให้ โดน
แดด หมักอย่างน้อย 3 เดือน ยิ่งนานยิ่งดี (ควรหมักสมุนไพรแต่ละชนิดแยกกันชนิดละถัง จะดี
มาก)

วิธีใช้

1. น้ำ 1 ปี๊บ หรือประมาณ 20 ลิตร + น้ำหมักสมุนไพร 2 – 3 ช้อน + กากน้ำตาล
หรือน้ำตาลทรายแดง 2 ช้อน
2. กรณีต้องการกำจัดแมลง ให้ใส่เหล่าขาว 1 ขวด ลงไปด้วย

สมุนไพร	ฤทธิ์ในการไล่แมลง / ยับยั้งโรคพืช
สะเดา	ด้วงหมัดผัก เพลี้ยอ่อน เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยกระโดด หนอนกระทู้ หนอนกอ หนอนชอนใบ หนอนใยผัก ผีเสื้อ ตั๊กแตน แมลงในโรงเก็บ
สาบเสือ	เพลี้ยกระโดด เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ หนอนกระทู้ หนอนใยผัก
ว่านน้ำ	แมลงวันทอง ด้วงหมัดผัก หนอนกระทู้ผัก แมลงในโรงเก็บ
ดาวเรือง	เพลี้ยกระโดด เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ แมลงหริ่อั่ว แมลงวันผลไม้ หนอนใยผัก หนอนผีเสื้อกะโหลก ตั๊กแตน หนอนกะหล่ำ
ตะไคร้หอม	ไต่ยุง แมลง เห็บ หมัด หนอนกระทู้ หนอนใยผัก
พริกไทย	มด เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ หนอนผีเสื้อ ด้วงปีกแข็ง หนอนกะหล่ำปลี เชื้อไวรัส บางชนิด
น้อยหน่า	ตั๊กแตน เพลี้ยอ่อน เพลี้ยกระโดด เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย หนอนใยผัก เหา
ผักการอง	หนอนกระทู้ผัก
ยาสูบ	ด้วงหมักผัก เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ มวน ไรแดง หนอนกอ หนอนกะหล่ำปลี หนอนชอนใบ หนอนผีเสื้อ ไวรัส โรคใบหยิก เชื้อรา
โหระพา	เพลี้ยอ่อน ด้วงโคโลราโด แมลงวัน หนอนแมลงวัน ยุง
ตะไคร้ต้น	กำจัดปลวก ไต่ยุง กำจัดเห็บ หมัด แมลง หนอนกระทู้ หนอนใยผัก
ขมิ้นชัน	ด้วงวง ด้วงเจาะเมล็ดถั่ว มอดข้าวเปลือก มอดแป้ง หนอนหลอดหอม หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก แมลงวัน ไรแดง
ข่า	แมลงวันทอง โรคใบจุดสีน้ำตาลในต้นข่า
สลอต	หนอนกระทู้ผัก เพลี้ยอ่อน แมลงวันทอง แมลงวัน
เลี่ยน	หนอนกระทู้ หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนผีเสื้อ มอดแป้ง ตั๊กแตน เพลี้ยอ่อนกะหล่ำ
ไพล	ยับยั้งเชื้อรา โรคโคนเน่าในมะเขือเทศ
หางไหลแดง	แมลงและหนอนเกือบทุกชนิด
ยูคาลิปตัส	เพลี้ย และแมลงในไม้ผล
บอระเพ็ด	เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยจักจั่น โรคยอดเหี่ยว โรคข้าวสาลี
หนอนตายหยาก	หนอนผีเสื้อ หนอนกระทู้ หนอนหลอดหอม แมลงวันทอง
คุณ	หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก
พลู	ยับยั้งเชื้อรา โรคแอนแทรก โนสในมะม่วง
ผักแขยง	ยับยั้งเชื้อรา โรคใบไหม้ในเผือก
กระเทียม	ใช้กำจัดเพลี้ยอ่อน หนอนกระทู้ผัก โรคราน้ำค้าง โรคราสนิท

ชื่อศัตรูพืช	สมุนไพรที่ใช้กำจัดแมลง
ด้วงกุหลาบ	สะเดา หนอนตายหยาก ทางไหล ดาวเรือง ว่านน้ำ
แมลงกินนูน	ว่านน้ำ มะเขือเทศ พริกแดงสด พริกไทย หนอนตายหยาก ทางไหล
ด้วงเต่าแดง - ดำ	น้อยหน่า มะเขือเทศ สะเดา ทางไหล หนอนตายหยาก ดาวเรือง มะระ
ด้วงถั่วเหลือง	ว่านน้ำ น้อยหน่า สะเดา ทางไหล สาบเสือ ดาวเรือง
มอดดิน	พริก ว่านน้ำ สาบเสือ สะเดา มะรุม บอระเพ็ด ทางไหล หนอนตายหยาก ดาวเรือง สลอด ลำโพง ยาเส้น
หนอนเจาะลำต้น	น้อยหน่า ดาวเรือง ว่านน้ำ หนอนตายหยาก ทางไหล ลำโพง สลอด สะเดา ยาเส้น
ด้วงกล้วย	ว่านน้ำ พริกแดง ทางไหล มะระ ดาวเรือง หนอนตายหยาก สลอด ลำโพง
มอดหนวดยาว	ว่านน้ำ สะเดา พริก มะระ ดาวเรือง หนอนตายหยาก สลอด ลำโพง ยาเส้น
หนอนผีเสื้อ	ทางไหล หนอนตายหยาก กลอย หนุ่ยภาคอกขาว สลอด ลำโพง ยาสูบ ผักคูนแก่
หนอนกระทู้ดำ	สะเดา ยาเส้น หนุ่ยภาคอกขาว ขอบชะนาง กลอย สลอด ลำโพง ทางไหล
หนอนห่อใบ	สะเดา สาบเสือ กลอย ยาสูบ มะระ สลอด ยาเส้น บอระเพ็ด
หนอนซอนใบ	สบู่ดำ สะเดา สาบเสือ ยาสูบ ส้มเข้า ประทัดจีน มะระ สลอด ลำโพง
หนอนเจาะผลส้ม	สะเดา มะเขือเทศ สาบเสือ หนอนตายหยาก กลอย ลำโพง สลอด ส้มเข้า ยาสูบ
หนอนเจาะ	ขั้วลิ้นจี่ สะเดา กลอย ยาสูบ ลำโพง สลอด ดาวเรือง
หนอนเจาะขั้วเงาะ ขั้วลำไย	สะเดา ยาสูบ กลอย สลอด ลำโพง ทางไหล ลูกยี่โถ สาบเสือ ต้นตูดหมู ตูดหมา
หนอนเจาะถั่วฝักยาว	สะเดา ยาสูบ กลอย สาบเสือ ทางไหล หนอนตายหยาก ขอบชะนาง ลำโพง ขมิ้น
แมลงหิวขาว	ดาวเรือง ว่านน้ำ มะเขือเทศ
เพลี้ยจักจั่น	ว่านทางจระเข้ พริกแดงสด
เพลี้ยอ่อน	สะเดา น้อยหน่า พริก ดีปลี กระจเพรา เหล้าขาวบวบน้ำส้มสายชูหรือลูกมะกรูด
เพลี้ยกระโดด	สะเดา ยาเส้น บอระเพ็ด น้อยหน่า มะระ พริกแดงสด พริกไทย ดีปลี สลอด ลำโพง ว่าน ทางจระเข้
เพลี้ยไฟ	พริกแดงสด กระเทียม พริกไทย ดีปลี มะระ มะเขือเทศ น้อยหน่า สาบแร้งสาบกา สาบเสือ
โรคเน่าคอดิน	ใบมะรุม กระเทียม ผิวมะกรูด รากหม่อน
โรคเหี่ยว	รากใบมะรุม คื่นฉ่าย หมาก เปลือกมังคุด เปลือกเงาะ ว่านน้ำ ลูกใต้ใบ
โรคผลเน่า	ว่านน้ำ ต้นข่าไก่ดำ ฟ้าทะลายโจร ลูกต้นใต้ใบ ตะไคร้หอม กระจเพรา ยูคาลิปตัส
โรคเน่าฝัก	ว่านน้ำ กระเทียม ต้นข่าไก่ การบูร การพลู ใบพลูป่า หัวไหล
กำจัดรา	เปลือกแค กระเทียม ว่านทางจระเข้ ใบดอกกรัก ขมิ้นชัน ว่านน้ำ
รากเน่า	ว่านน้ำ ต้นข่าไก่ดำ ฟ้าทะลายโจร ลูกใต้ใบ ตะไคร้หอม ยูคาลิปตัส

น้ำหมักใบยูคาลิปตัสไล่แมลง

ส่วนประกอบ

1) ใบยูคาลิปตัสไม่แก่และไม่อ่อนเกินไป	2	กิโลกรัม
2) น้ำตาลทรายแดง	1	กิโลกรัม
3) น้ำสะอาด	10	กิโลกรัม
4) ภาชนะขนาดบรรจุ	15 - 20	ลิตร

วิธีทำ

นำใบยูคาลิปตัสล้างให้สะอาด ละลายน้ำตาลทรายในน้ำ 10 ลิตร และใส่ใบยูคาลิปตัสลงในภาชนะปิดฝาให้สนิทตั้งทิ้งไว้ในที่ร่ม(เติมหัวเชื้อจุลินทรีย์ 1 ลิตรถ้ามี) 15-30 วัน นำน้ำหมักยูคาลิปตัสไปฉีดพ่นทุก 15 - 30 วัน หรือทุก 10 วัน ในขณะที่ต้นไม้กำลังมีผล

น้ำหมักกลอยไล่แมลง

ส่วนประกอบ

1) กลอยดิบ(กลอยขูดหัวในฤดูหนาวหรือฤดูแล้ง)	3	กิโลกรัม
2) น้ำตาลทรายแดง	1	กิโลกรัม
3) น้ำสะอาด(หัวเชื้อจุลินทรีย์ 1 ลิตร)	10	กิโลกรัม
4) ภาชนะขนาดบรรจุ	15 - 20	ลิตร

วิธีทำ

ล้างหัวกลอยดิบให้สะอาดหั่นเป็นชิ้นๆ นำน้ำสะอาดละลายในถัง (หรือไม่ใส่หัวเชื้อจุลินทรีย์ก็ได้) ปิดฝาให้สนิทตั้งทิ้งไว้ 15-30 วัน ในที่ร่ม

นำน้ำหมักกลอย 8 ลิตร ผสมน้ำ 200 ลิตร ใส่ยาสูบ 1 ชีด (โดยนำยาสูบละลายน้ำใส่รวมกับน้ำหมัก) ฉีดพ่นไล่แมลงทุกๆ 15 - 30 วัน หรือทุกๆ 210 วัน ขณะที่ต้นไม้กำลังมีผล (หมั่นคนถังหมักทุก 7 วัน)

สารไล้แมลง

สูตรตะไคร้หอม

วิธีการเตรียมและการใช้

- 1) นำต้นตะไคร้หอม ใช้ทั้งเหง้าและใบหั่นเป็นชิ้นเล็กแล้วบดหรือโขลกให้ละเอียด จำนวน 400 กรัม
- 2) ผสมลงในน้ำ 8 ลิตร ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง
- 3) กรองเอาน้ำด้วยผ้าบาง ๆ
- 4) ก่อนนำไปใช้ให้ผสมสารจับใบ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน หรือแชมพูลงไป ในอัตรา 1 ช้อนโต๊ะ
- 5) ใช้ฉีดพ่นทุก 7 วัน

สูตรบอระเพ็ด

วิธีการเตรียมและการใช้

- 1) นำเถาบอระเพ็ดสด 5 กิโลกรัม หั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วบดหรือโขลกให้ละเอียด
- 2) ผสมน้ำ 12 ลิตร ทิ้งไว้ 12 ชั่วโมง
- 3) กรองเอาน้ำด้วยผ้าบาง ๆ
- 4) ก่อนนำไปใช้ให้ผสมสารจับใบ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน หรือแชมพู ลงไปในอัตรา 1 ช้อนโต๊ะ ต่อ 10 ลิตร
- 5) ใช้ฉีดพ่น 2 ครั้ง (วันละ 1 ครั้ง) เวลามีปัญหาศัตรูพืช

ศัตรูเป้าหมาย

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยจักจั่น หนอนกอ โรคยอดเหี่ยว โรคข้าวตายพราย โรคข้าวลีบ

สูตรสาบเลือด

วิธีการเตรียมและการใช้

- 1) นำใบสาบเลือด จำนวน 1 กิโลกรัม บดหรือโขลกให้ละเอียด
 - 2) ผสมน้ำในอัตราส่วนใบสด 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 5 ลิตร หรือใบแห้ง 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง
 - 3) กรองเอาแต่น้ำด้วยผ้าบาง ๆ
 - 4) ก่อนนำไปใช้ให้ผสมสารจับใบ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน หรือแชมพู ลงไปในอัตราส่วน 1 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 5 ลิตร หรือ 1 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 20 ลิตร
 - 5) ใช้ฉีดพ่นทุก ๆ 7 วัน ในเวลาเย็น
- ศัตรูเป้าหมายเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ หนอนกระทู้กัดต้น หนอนกระทู้ถวายเป็นพระอินทร์ หนอนใบหยัก

สมุนไพรรักษาโรคราพืช

สำหรับรักษาโรคพืชและป้องกันโรคราพืช เช่น ราสนิม ราน้ำค้าง ราดำ

วัสดุอุปกรณ์

1) หมาก เปลือกมังคุด ขมิ้น อัตราส่วนอย่างละเท่ากัน รวม	50 กิโลกรัม
2) กากน้ำตาล	20 กิโลกรัม
3) หัวเชื้อจุลินทรีย์	20 กิโลกรัม
4) ถังขนาด 150 ลิตร	1 ใบ
5) น้ำเปล่า	

ขั้นตอนการทำ

ทุบหมากพอแตก สับเปลือกมังคุด และขมิ้น ใส่ลงในถังที่เตรียมไว้ ผสมกากน้ำตาล + หัวเชื้อจุลินทรีย์ + น้ำเปล่า คนให้เข้ากัน เทใส่ในถังปิดฝา เก็บไว้ในที่ร่ม

วิธีการใช้

ฉีดพ่นอัตราส่วน น้ำยา 1 ลิตร ต่อน้ำ 200 ลิตร

ข้อแนะนำ

ควรฉีดพ่นในเวลาเย็น 1 – 2 สัปดาห์ ต่อครั้ง

การเก็บรักษา

ควรปิดฝาให้เรียบร้อย เก็บไว้ในที่ร่ม

สารสกัดจากสมุนไพร

วัสดุอุปกรณ์

1. ถังพลาสติก ขนาด	200	ลิตร
2. น้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาล	12	กิโลกรัม
3. ใบสะเดาแก่	4	กิโลกรัม
4. ใบตะไคร้หอม	3	กิโลกรัม
5. ข่าแก่	4	กิโลกรัม
6. บอระเพ็ด	20	กิโลกรัม
7. เปลือกลำต้น เปลือกหุ้มเมล็ดใบแก่ของมะม่วงหิมพานต์	10	กิโลกรัม
8. น้ำสะอาด		

วิธีทำ

1. นำส่วนผสมที่เป็นสมุนไพร หั่น ทูบ หรือสับให้ละเอียด นำผสมกับกากน้ำตาล
2. นำมาหมักในถังพลาสติกปิดฝา โดยคนทุก 1 - 3 วัน หมักได้ 7 - 10 วัน เติมน้ำสะอาดให้ท่วมวัสดุหมัก หมักต่ออีก 2 - 3 วัน นำไปใช้ได้
3. นำสารสกัดจากสมุนไพรที่ได้ 10 ซอนโตะ ผสมน้ำ 20 ลิตรหรือ 1 ลิตรต่อน้ำ 200 ลิตร และน้ำสกัดชีวภาพ 2 ซอนโตะ ฉีดพ่นในนาข้าวหรือพืชที่ปลูก เพื่อป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช ช่วงเริ่มระบาด

หมายเหตุ ควรผสมเชื้อกับน้ำสะอาดไว้ 1 คืน แล้วกรองด้วยผ้าขาวบางก่อนนำไปฉีดพ่น

ประโยชน์

ลดการใช้สารเคมี เป็นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้

สารป้องกันแมลงศัตรูพืช

ส่วนประกอบ

1) พืชผักสมุนไพรผสม รสเผ็ด หั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ	30 กิโลกรัม
2) กากน้ำตาล	30 ซี.ซี.
3) น้ำ	30 ลิตร
4) จุลินทรีย์ TM	30 ซี.ซี.

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดหมักรวมกันไว้ประมาณ 8 วัน จะได้สารป้องกันแมลงอย่างดี
สามารถเก็บไว้ใช้ได้ 6 เดือน

อัตราการใช้

ใช้สารป้องกันแมลง 2 - 3 ช้อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตร

หมายเหตุ หากแมลงดื้อยา ให้เปลี่ยนตัวสมุนไพรบ้าง

สมุนไพรรักษาพืช

ใช้สำหรับรักษาโรคพืช และป้องกันโรคราพืช เช่น ราสนิม ราน้ำค้าง ราดำ

ส่วนประกอบ

- หมากรุก , เปลือกมังคุด , ขมิ้น (รสชาติฝาด)	รวม	5 กิโลกรัม
- กากน้ำตาล , น้ำตาลทรายแดง		2 กิโลกรัม
- หัวเชื้อจุลินทรีย์		2 ลิตร
- ถังขนาด 15 ลิตร		1 ถัง

วิธีทำ

ทุบหมากรุกพอแตก สับเปลือกมังคุด และขมิ้นใส่ลงในถังที่เตรียมไว้ ผสมน้ำตาลทรายแดง หัวเชื้อจุลินทรีย์ คลุกเคล้าให้เข้ากัน เทใส่ถังปิดฝาเก็บไว้ในที่ร่ม

วิธีใช้

- ฉีดพ่นอัตราส่วน 1 ลิตร/น้ำ 200 ลิตร
- ฉีดพ่นทุก 7 - 10 วัน/ครั้ง

การหลีกเลี่ยงยาคุมหย้าในข้าว

การทำหัวเชื้อขัปลั้แมลงสูตรประหยัด

ส่วนประกอบ

เหล้าขาว	1 ส่วน
น้ำส้มสายชู	1 ส่วน
กากน้ำตาล	1 ส่วน
จุลินทรีย์ DM5	1 ส่วน
น้ำสะอาด	6 ส่วน

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดผสมให้เข้ากัน ทิ้งไว้ 15 วัน

อัตราการใช้

1 ช้อนแกง ต่อน้ำ 5 ลิตร

หมายเหตุ หากสารไล่แมลงมีประสิทธิภาพดี ให้นำน้ำหมักสมุนไพรไล่แมลง (จากสมุนไพรพื้นบ้าน) บวกกับหัวเชื้อสารขัปลั้แมลง แต่หากเป็นพืชที่อ่อนแอ บอบบาง ให้ลดอัตราส่วนลง

สารป้องกันแมลงศัตรูพืช

ส่วนประกอบ

พืชผักสมุนไพร รสขม รสเผ็ด หั่นเป็นชิ้นเล็ก	30 กิโลกรัม
กากน้ำตาล	30 ซีซี
น้ำ	30 ลิตร
จุลินทรีย์ DM5 (ดอนผิงแดด)	30 ซีซี

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดหมักรวมกันไว้ ประมาณ 8 วัน จะได้สารป้องกันแมลงอย่างดี สามารถเก็บไว้ใช้ได้ 6 เดือน

อัตราการใช้

ใช้สารป้องกันแมลง 2 – 3 ช้อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตร

หมายเหตุ หากแมลงดื้อยา ให้เปลี่ยนตัวสมุนไพรบ้าง

การกำจัดหอยเชอรี่ในนาข้าว

ส่วนใหญ่การรบกวนของหอยเชอรี่ในนาข้าว จะทำได้ในช่วงข้าวมีอายุ 1 - 25 วัน เนื่องจากข้าวยังเล็ก หอยเชอรี่มักเข้ามาทำลายให้เกิดการเสียหายได้

1. ใช้ปลายข้าวหว่านลงไปรอบๆ แอ่งน้ำ หอยเชอรี่มากินเมล็ดข้าว ทำให้เกิดการท้องอืดตาย
2. ใช้มะกรูดฝ่าซีกใส่ลงไปแอ่งน้ำ ความซ่าของผิวมะกรูดจะทำลายเมือกของหอยแห้งตาย
3. ใช้สารไล่แมลงต่าง ๆ หยดลงน้ำ นอกจากปุ๋ยยังเป็นสารที่สามารถทำหมันหอยเชอรี่

น้ำหมักสมุนไพร

กำจัดหนอนและแบคทีเรีย

หางไหลแดง หางไหลขาว หนอนตายยาก(ตัวเมีย) สาบเสือ บอระเพ็ด หัวขมิ้นชัน จระเข้ หัวไพล ลูกควินิน เถาวัลย์ยาง เถาวัลย์แดง หัวกลอย เมล็ดสะเดา ต้นสบู่ ต้นลูกยี่โถ ลูกสลอด เทียนหยด ยาสูบ ยาฉุน ต้นส้มเช้า ใบหนามขี้แรด ชูพลู ก้านพลู เมล็ดมันแกว

กำจัดแมลง

หางไหลแดง หางไหลขาว ยาสูบ ยาฉุน ต้นสบู่ ใบผกากรอง ใบน้อยหน้าต้นดาวเรือง ใบยอ ใบมะระขี้้นก เปลือกवानหางจระเข้ ตะไคร้หอม ตะไคร้แกง พริกไทย พริกสด หัวกลอย ลูกยี่โถ เมล็ดละหุ่ง สาบเสือ วานน้ำ ดอกดาวเรือง ขิง ข่า ดีปลี โหระพา สะระแหน่

กำจัดรา ไวรัส

วานน้ำ ลูกกระบูน ต้นสาบเสือ ใบต้นสบู่ ต้นเปลือกवानหาง เปลือกมังคุดเปลือกเงาะ เปลือกต้นแค หัวไพล หัวขมิ้นชัน ชะพลู ก้านพลู พริกสด รากหม่อน ต้นเสยะ ใบมะเขือเทศ ลูกหมากสด ตะไคร้หอม ตะไคร้แกง เปลือกประตู เปลือกวงกล้วย ต้นเทียนหยด ปลูกอินทนิปป่า

วิธีทำ

นำสมุนไพรแต่ละสูตร สูตรละประมาณ 10 ชนิดขึ้นไปอย่างละเท่าๆ กัน สับให้เป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ถัง 200 ลิตร เติมหেলাข้าว 28 - 40 ตีกรี 10 ขวด น้ำส้มสายชูกลั่น 5% 10 ขวด กากน้ำตาล 5 ลิตร อีเอ็ม 5 ลิตร เติมน้ำสะอาดให้ท่วมสมุนไพร หาของหนักๆ ทับสมุนไพรอย่าให้ลอยขึ้นมา หมัก 7 วัน เก็บไว้ในที่ร่ม เมื่อครบกำหนดกรองเอาน้ำนำไปใช้ได้

วิธีใช้

1. ไม้ยืนต้น 5 - 6 ซ่อนแกง ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่นทุก 3 - 5 วันต่อครั้ง
2. ไม้ล้มลุก 3 - 5 ซ่อนแกง ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่นทุก 3 - 5 วันต่อครั้ง

น้ำหมักสมุนไพรเฉพาะโรคแมลง

สมุนไพรเฉพาะโรคแมลงศัตรูพืช

โรค / แมลงศัตรูพืช	สมุนไพรที่ใช้ทำสารสกัด
1. เพลี้ยไฟ	หางไหล เมล็ดสะเดา ยาสูบ สาบเสือ ตะไคร้หอม หรือตะไคร้แดง ใบดาวเรือง กระเทียม ข่า พริก ดีปลี
2. แมลงหีขาว	กระเทียม พริกไทย ลูกมะกรูด คื่นช่าย ตะไคร้หอม หรือตะไคร้แกง สบู่ ตัน
3. หนัดกระโดด	(ทางใบ) ตะไคร้หอม หรือตะไคร้แกง ชিং ข่า ใบน้อยหน่า หางไหล หอนตายยาก (ทางดิน) เมล็ดสะเดา เมล็ดน้อยหน่า ตะไคร้หอม หรือตะไคร้แกง ยาฉุน
4. เพลี้ยอ่อน	เมล็ัดสะเดา ยาฉุน ยี่หระ หางไหล เหล้าขาว หัวน้ำส้มสายชู
5. เพลี้ยแป้ง	ยาฉุน เมล็ดสะเดา บอระเพ็ด ตะไคร้หอม หรือตะไคร้แกง สาบเสือ กระเทียม น้ำมันก๊าด
6. รากเน่าโคนเน่า	เปลือกมะม่วงหิมพานต์ เทียนหยด รากหม่อน
7. ผลเน่า	ต้นกระดุกไก่ ว่านน้ำ ตะไคร้หอม กระเพรา โหระพา ใบยูคาลิปตัส
8. ไล่เดือนฝอย	เมล็ัดสะเดา ละหุ่ง ใบยูคาลิปตัส สาบเสือ แขยง เสี้ยน ปะทัดจีน ใบดาวเรือง ตะไคร้หอม
9. โรคเน่าคอดิน	ใบมะรุ้มแห้ง กระเทียม ผิวมะกรูด รากหม่อน
10. โรคใบจุด	ว่านน้ำน้ำ ใบกระดุกไก่ ลูกปะคำดีควาย เปลือกมะม่วงหิมพานต์
11. หนอนกินข้อ เพลี้ยไฟ ไรขาว ไรแดง เพลี้ยจักจั่น	หางไหล
12. ตัวงเงาะเม็ด ตัวงวงขาว มอด ข้าวเปลือก หนอนกระทุ้ไรแดง	ขมื่นชัน
13. หนอนซอนใบ หนอนม้วนใบ หนอนแปะใบ หนอนแก้ว	สบู่ ตัน

โรค / แมลงศัตรูพืช	สมุนไพรที่ใช้ทำสารสกัด
14. หนอนกระทู้ หนอนคืบ หนอนใย หนอนหลอด หนอนม้วนใบ หนอนเจาะยอด ดอก ผล ราสนิม รา น้ำค้าง ราแป้ง	ตะไคร้หอม
15. เพลี้ยอ่อน หนอนกระทู้ ราน้ำค้าง ราแป้ง ราสนิม	กระเทียม
16. เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อนเต่าแดง หนอนต่าง ๆ ราแป้ง รา น้ำค้าง รากเน่า โคนเน่า โรคเหี่ยว โรคใบหด / ต่าง / ไหม้ รากปม(ไส้เดือนฝอย) เชื้อราแอรแทรกซ์โนล	สะเดา ข่า ตะไคร้หอม
17. หนอนกระโดด หอยเจดีย์ หอยทาก หนอนใย หนอนกระทู้ หนอนคืบ เต่าแดง ราใบจุด ราน้ำค้าง	สะเดา หางไธล ยาสูบ
18. ดั้วหมัดฝัก หนอนใย หนอนเจาะต้น ไส้เดือนฝอย รา / แบคทีเรียบางชนิด	ใบมะเขือเทศสด
19. เพลี้ยไร รา ดั้ว หมัดฝัก ดั้วเจาะสมอ หนอนกระทู้ ลำ หนอนชอบใบ หนอนม้วนใบ หนอนคืบ หนอนกระทู้	ยาสูบ ยาฉุน
20. โรคจาไวรัสทุกชนิด ช้ำไล่แมลง	พริกเผ็ด ๆ ทุกประเภท
21. ราเน่า รากเน่า โคนเน่า ผลเน่า (ในแตง ฝัก) เน่า คอติน (คะน้ำ) แง่งขิงเน่า	ใบมะรุม (รองก้นหลุม)
22. หนอนกระทู้ หนอนใย หนอนคืบ เพลี้ยกระโดด เพลี้ยไฟ เพลี้ยจักจั่น	สาบเสือ
23. โรคใบจุด ผลเน่า โรครา	ว่านน้ำ
24. โรคเน่าคอติน รากเน่า โคนเน่า	รากหม่อน
25. หมัดกระโดด หนอนต่าง ๆ	หนอนตายอยาก
26. ไส้เดือนฝอย ไล่แมลง	เม็กลีดละหุ่ง
27. หนอนกอ หนอนต่าง ๆ ไล่แมลง	หัวกลอย
28. หนอนต่าง ๆ	บอระเพ็ด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอนมัน ตั้งอยู่หมู่ที่ 13 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม

การใช้สารสกัดจากพืชในการควบคุมแมลงศัตรูพืช

การทำสารสกัดจากสะเดา

1. เก็บผลสะเดาที่แก่จัดแล้วนำมาขัดถูจนเนื้อหลุดออกหมด นำเมล็ดที่ได้ไปตากแดด 2 - 3 วัน จากนั้นก็นำไปผึ่งลมอีก 2 - 3 วัน คัดเมล็ดที่ขึ้นราออก
2. บดเมล็ดสะเดาที่แห้งแล้วประมาณ 1 กิโลกรัม ให้ละเอียด
3. แช่ผงเมล็ดสะเดาที่ได้ลงในน้ำ 1 ปีบ (20 ลิตร) แช่ทิ้งไว้นานประมาณ 12 - 24 ชั่วโมง จากนั้นกรองเอาแต่น้ำโดยนำกากที่เหลือยังสามารถนำไปทำปุ๋ยได้

วิธีการใช้สารสกัดจากสะเดา

1. นำสารสกัดจากสะเดาไปผสมกับสบู่เพื่อให้สารสกัดสามารถจับใบได้ดีขึ้น โดยผสมสบู่กับสารสกัดในอัตราส่วน สบู่ 1 ช้อนโต๊ะ ต่อสารสกัด 20 ลิตร
2. ฉีดพ่นทุกๆ 6 - 10 วัน ควรฉีดเวลาเย็นเพื่อป้องกันไม่ให้ประสิทธิภาพของสารลดลงจากการถูกแสงแดด
3. แมลงศัตรูพืชที่จะได้รับพิษจากสารสกัดสะเดา เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยจักจั่น หนอนกอ หนอนชอนใบส้ม ตั๊กแตนหลายชนิด เป็นต้น

การทำสารสกัดจากดอกดาวเรือง

1. ต้มดอกดาวเรืองที่ยังตูมอยู่ 500 กรัม ในน้ำ 4 ลิตร
2. ทิ้งไว้จนเย็น แล้วกรองเอาแต่น้ำ จากนั้นจึงเติมน้ำเพิ่มลงไปอีก 4 ลิตร

การทำสารสกัดจากตะไคร้หอม

1. ส่วนของตะไคร้หอมที่สามารถนำมาทำสารสกัดได้คือ ส่วนเหง้า และใบ นำส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งสองส่วนประมาณ 400 กรัม มาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วบดให้ละเอียด
2. ผสมในน้ำจำนวน 8 ลิตร แช่ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง
3. กรองเอาแต่น้ำมาใช้

วิธีใช้สารสกัดจากตะไคร้หอม

1. ผสมสบู่ประมาณ 1 ช้อนโต๊ะ ลงไปในสารสกัดจากตะไคร้หอม เพื่อให้สารสกัดจับไปได้ดีขึ้น
2. ฉีดพ่นสารสกัดจากตะไคร้หอมทุกๆ 7 วัน
3. แมลงศัตรูพืชที่จะได้รับสารสกัดจากตะไคร้หอม เช่น หนอนกระทู้ หนอนใยผัก เป็นต้น

การทำสารสกัดจากพริกไทย

1. นำพริกไทย 100 กรัม มาบดให้ละเอียด
2. นำพริกไทยที่บดละเอียดแล้วมาผสมน้ำ 1 ลิตร แช่ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง
3. กรองเอาแต่น้ำมาใช้
4. ผสมน้ำลงไปอีก 1 ลิตร

วิธีใช้สารสกัดจากพริกไทย

1. ผสมสบู่ประมาณ 1 ช้อนโต๊ะ ลงไปในสารสกัดจากพริกไทย เพื่อให้สารสกัดจับไปได้ดีขึ้น
2. ฉีดพ่นทุกๆ 7 วัน
3. แมลงศัตรูพืชที่จะได้รับสารพิษจากสารสกัดพริกไทย เช่น หนอนผีเสื้อ หนอนกะหล่ำปลี ตัวงับขาว เป็นต้น

การทำสารสกัดจากกระเทียม

กระเทียมสามารถนำมาแปรรูปเพื่อใช้ในการควบคุมแมลงศัตรูพืชได้ใน 2 ลักษณะคือ ทำเป็นน้ำใช้สำหรับฉีดพ่น และทำเป็นผงใช้โรย โดยมีตัวงับปีกแข็ง เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ แมลงหวี่ขาว ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชที่เป็นเป้าหมายของสารสกัดจากกระเทียม

วิธีทำสารสกัดจากกระเทียมแบบน้ำ

1. นำกระเทียม 1 กำมือ มาบดให้ละเอียด
2. ผสมกระเทียมบดละเอียดลงไปในน้ำร้อนจำนวนครึ่งลิตร แช่ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง
3. กรองเอาแต่น้ำมาใช้
4. ผสมน้ำลงไปอีก 4 ลิตร

วิธีใช้สารสกัดกระเทียมแบบน้ำ

1. ผสมสบู่ประมาณครึ่งช้อนโต๊ะลงไปในการสกัดจากกระเทียมเพื่อให้สารสกัดจับใบได้ดีขึ้น
2. ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้า วันละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 2 วันติดต่อกัน

วิธีทำสารสกัดกระเทียมแบบผง

1. ใช้กระเทียมที่แกะเป็นกลีบๆแล้ว จำนวนหนึ่งพูนมือ นำมาตากแดดให้แห้ง
2. บดกระเทียมที่ตากแห้งแล้วให้ละเอียดจนเป็นผง

วิธีใช้สารสกัดกระเทียมแบบผง

ใช้โรยลงไปบนพืชที่มีปัญหาแมลงศัตรูพืชได้โดยตรง แต่ต้องโรยขณะที่พืชผักไม่เปียก

การทำสารสกัดจากน้อยหน่า

สารสกัดที่ได้จากน้อยหน่าจะเป็นพืชเนื้ออ่อน เปลือกกระดก เปลือกจักจั่น ตั๊กแตน หนอนใยผัก มอดแป้ง ส่วนที่จะนำมาทำสารสกัดของน้อยหน่า คือ ส่วนเมล็ดของใบ ซึ่งมีวิธีทำสารสกัดแตกต่างกันไป ดังนี้

วิธีทำสารสกัดจากน้อยหน่า

1. นำเมล็ดน้อยหน่า 1 กิโลกรัม มาบดให้ละเอียด
2. แช่ผงเมล็ดน้อยหน่าในน้ำ 10 ลิตร ทิ้งไว้ประมาณ 12 - 24 ชั่วโมง
3. กรองเอาแต่น้ำมาใช้

วิธีใช้สารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่า

1. ผสมสบู่ประมาณ 1 ช้อนโต๊ะ ลงไปในการสกัดจากเมล็ดน้อยหน่าเพื่อให้สารสกัดจับใบได้ดีขึ้น
2. ฉีดพ่นในตอนเย็น ทุก 6 - 10 วัน

วิธีทำสารสกัดจากใบน้อยหน่า

1. ใบน้อยหน่าที่สามารถนำมาทำการสกัดได้ต้องเป็นใบน้อยหน่าสด
2. บดใบน้อยหน่าให้ละเอียด แล้วนำไปแช่น้ำทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง

วิธีใช้สารสกัดจากใบน้อยหน่า

1. ผสมสบู่ประมาณ 1 ช้อนโต๊ะ ลงไปในน้ำสกัดจากใบน้อยหน่าเพื่อให้สารสกัดจับใบได้ดีขึ้น
2. ฉีดพ่นในตอนเย็นทุกๆ 6 - 10 วัน

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนสวนอ่างแก้ว ตั้งอยู่เลขที่ 72 หมู่ที่ 10 บ้านคำม่วงไข ตำบลโนนเปือย อำเภอกุดชุม
จังหวัดยโสธร

ส่วนผสม

สะเดา บอระเพ็ด ข่าแก่ หนอนตายยาก หัวกลอย โล่ติน (หางไหล ไหลแดง) ตะไคร้
หอม ใบพลู กากน้ำตาล น้ำ

วิธีทำ

สับ หรือ หั่นสมุนไพรให้เป็นชิ้นเล็กๆ คลุกเคล้ากับกากน้ำตาล บรรจุลงในถังพลาสติก
สีทึบ เหน้าเติมตามลงไป โดยใช้สูตร 3 - 1 - 10 (สมุนไพร - กากน้ำตาล - น้ำ) เก็บในที่ร่มไม่ให้โดน
แดด หมักอย่างน้อย 3 เดือน ยิ่งนานยิ่งดี

วิธีใช้

น้ำ 1 ปีบ หรือประมาณ 20 ลิตร + น้ำหมักสมุนไพร 2 ช้อน + กากน้ำตาล 2 ช้อน

สมุนไพร	ส่วนที่ใช้	สรรพคุณ	วิธีใช้
กระเบา	เมล็ด	รักษาผมร่วง	หุงเป็นน้ำมันทาผม
กล้วยน้ำว้า	ผลสุก	ทำความสะอาดผิวหนัง ทำให้ผิวหนังชุ่มชื้น	ปอกเปลือกบดทาผิวหนังแล้วล้าง ออก
ขมิ้นชัน	เหง้าสด	แก้อาการผื่นคัน	บดผสมน้ำทาตัวช่วยทำให้ผิวสวย
ข้าวเหนียว	น้ำซาวข้าว	ดับกลิ่นปาก	น้ำซาวข้าวที่หมักไว้นำมาผสมกับ เกลือป่นอม 2-3 นาที แล้วบ้วนทิ้ง
ชิง	เหง้า	ช่วยทำให้ผมงอก	นำเหง้าเผาไฟแล้วบดให้แตกผสมน้ำ ขยี้ให้ทั่วศีรษะ
ขี้หนอน	เปลือก	สระผมรักษาธาตุ แก่รังแค	หั่นหยาบต้มกับน้ำใช้สระผม
ขี้เหล็ก	ใบสด	ทำความสะอาดผม ทำให้ชุ่ม ชื่นเงางาม ไม่มีรังแค	ใช้น้ำต้มสระผม
ตะลิงปลิง	ใบ	รักษาสิว	ต้มกับน้ำทาบริเวณที่เป็น

สมุนไพร	ส่วนที่ใช้	สรรพคุณ	วิธีใช้
แตงกวา	ผลสด	แก้หน้าเป็นฝ้า	หั่นเป็นแว่นบางๆ ใช้แปะหน้าหรือใช้ทา ทำก่อนอาบน้ำทุกครึ่ง
		ช่วยย่อยโปรตีนให้ผิวหนังชั้นนอกที่หยาบกร้านและเกรียมแดด ทำให้ชุ่มชื้น ลอกหน้า	นำเนื้อแตงกวาผสมน้ำผึ้งและกลีเซอรินพอกทิ้งไว้สักครู่แล้วล้างออก
ทองพันชั่ง	ราก	แก้ผมหงอก	ไม่ปรากฏข้อมูล
เทียนเกล็ดหอย	ผล	ป้องกันผิวหยาบกร้านแห้งและเป็นยาบำรุงผิว	ไม่ปรากฏข้อมูล
แครอท	หัว	ช่วยบำรุงผิว มีคุณสมบัติในการช่วยดูดซับแสง UV และกระตุ้นรูขุมขน	ไม่ปรากฏข้อมูล
งา	น้ำมัน	ผิวหนังนุ่ม ชุ่มชื้น	ทาผิว
ชะคราม	ทั้งต้น	รักษารากผม แก้ผมหักการ (ผมร่วง)	ไม่ปรากฏข้อมูล
ชองแมว	ใบ	รักษารังแค	ใช้น้ำต้มสระผม
ตะไคร้	ต้น	แก้ผมหักปลาย	นำตะไคร้ 3 - 4 ต้น ตำคั้นเอาน้ำมาใช้นวดผม หลังสระแล้วล้างออกช่วยขจัดรังแค และผมดกดำขึ้น
เทียนกิ่ง	ใบ	ย้อมสีผม ลดรังแค (พบสารฆ่าเชื้อราในใบ)	นำเทียนกิ่งตากแห้งบดเป็นผงต้มน้ำเดือดแล้วเติมผงเทียนกิ่งลงไป เติมน้ำมะนาวใช้ย้อมสีผม
บวบขม	ผลอ่อน	ขจัดรังแค แก้ก้นคันระชะ	ปลอกเปลือกหั่นเป็นชิ้นๆ ขยี้บนศีรษะให้ทั่วทิ้งไว้สักพัก ล้างออก
บอระเพ็ด	เถา	ลดอาการผมร่วง และผมหงอก	ตำแล้วพอกศีรษะ

สมุนไพร	ส่วนที่ใช้	สรรพคุณ	วิธีใช้
บัวบก	ใบ	สมานแผล ลบรอยแผลเป็น เร่งการสร้างเนื้อเยื่อ ลดอาการแพ้ผื่นคัน	ไม่ปรากฏข้อมูล
เปลือกมังคุด	เปลือกผล	ลดการอักเสบหนอง และสิ่งที่เกิดจากการติดเชื้อ ลบรอยต่างดำบนใบหน้า	ใช้น้ำต้มทาบริเวณที่เป็นแผล หนอง รอยต่างดำ
หัวผักกาด (ไชเท้า)	ราก	แก้หน้าเป็นฝ้า	หั่นเป็นชิ้นบางๆ ถูบริเวณที่เป็นฝ้า เช้าและเย็น
ผักบุ้ง	ใบและต้น	แก้ผมรุ้ง ทำให้ผมนิ่ม	หลังสระผมใช้น้ำต้มขมิ้นสระทิ้งไว้ สักครู่แล้วล้างออก
ผักปลัง	ราก	แก้รังแค, แก้มือเท้าต่าง	ไม่ปรากฏข้อมูล
ฝรั่ง	ใบ	ใช้เป็นยาดับกลิ่นปาก	เคี้ยวใบสด ใบสด 2-3 ใบเคี้ยวกับน้ำอมกั้วคอก
ฟ้าทะลายโจร	ทั้งต้น	แก้ผมรุ้ง	หลังสระผมใช้น้ำต้มขมิ้นสระทิ้งไว้ สักครู่แล้วล้างออก
มะกรูด	ผล	ขจัดรังแค	ผลมะกรูด 1 ผลเผาไฟให้ร้อนทั่วผล คั้นเอาน้ำใช้ขยี้บนศีรษะทิ้งไว้ 2-3 นาที แล้วล้างออก
		ทำให้ผมดกดำ	ผลมะกรูด 1 ผลบิบน้ำผสมกับหัวกะทิควนให้เข้ากันขยี้ทั่วศีรษะใช้ผ้าห่ออบทิ้งไว้ แล้วล้างออก
มะขาม	เนื้อหุ้มเมล็ด	ทำความสะอาด ขัดผิว	นำน้ำมะขามเปียกขัดผิวแล้วทาด้วยขมิ้น ช่วยบำรุงผิว
มะเขือเทศ	ผล	ทำให้ผิวหน้าสะอาดชุ่มชื้น ช่วยในการสมานแผล	ใช้น้ำคั้นเช็ดหน้า หรือ ผิวแล้วล้างออก
ปะคำดีควาย	ผล	สระผม รักษาธาตุ แก้รังแค	ใช้ครั้งละ 1-2 ผลทุบผลต้มกับน้ำ
มะนาว	ผล	แก้หน้าเป็นสิว	มะนาวสดผ่าซีก ถูบริเวณเป็นสิว แล้วล้างหน้าด้วยน้ำอุ่นภายใน 7 วัน สิวจะหลุดหาย

สมุนไพร	ส่วนที่ใช้	สรรพคุณ	วิธีใช้
มะเฟือง	ผล	บำรุงเส้นผม ขจัดรังแค	น้ำคั้น สระผม
มะพร้าว	น้ำมันจากผล	ทำให้ผมนิ่มรักษาผมแห้งแตกปลาย	นึ่งมะพร้าว บีบเป็นน้ำกะทิเคี้ยว น้ำมัน น้ำมันนวดผมทิ้งไว้ประมาณ 15 นาทีก่อนสระออก
	ผล	ขจัดฝ้า	ใช้น้ำหมักมะเฟืองทาขจัดฝ้า
	ใบ	แก้ตุ่มคัน	ต้มน้ำอาบ
มะระ	ผลสุก	แก้สิ่ว	น้ำคั้น ทาหน้า
ลูกใต้ใบ	ทั้งต้น	แก้คัน	ใบผสมกับเกลือ ตำทาแก้คัน
		แก้เริม	ลูกใต้ใบทั้ง 5 ตำผสมกับเหล้าคั้น เอาน้ำยาแล้วเอาสำลีซูปแะที่เริม จะรู้สึกเย็นและหายปวด
ว่านหางจระเข้	วุ้นจากใบ	ช่วยย่อยเซลล์ตายหายบกร้านของผิวหนังชั้นนอกบำรุงผิวหนังชั้นนอก บำรุงผิวให้ชุ่มชื้นสร้างเนื้อเยื่อใหม่ขึ้นมาแทน	ตัดใบแก่แช่น้ำ 20 นาที ใ้ยางเหลืองไหลออกจนหมดล้างใบให้สะอาดปอกเปลือกเขียวออกจนหมด นำวุ้นมาล้างให้สะอาดปั่นจนเป็นน้ำกรองผ่านผ้าขาวบางนำวุ้นไปใช้
ส้มป่อย	ฝัก	สระผม รักษาชันตุ แก่รังแค	ทุบฝักต้มกับน้ำ
	ใบ	ทำความสะอาดผม ทำให้ผมเงางามไม่มีรังแค	ใบใช้ต้มกับน้ำสระผม
สับปะรด	ผล	ใช้ทำความสะอาดผิวหนัง	น้ำคั้น ทาผิวแล้วล้างออก
เสลดพังพอนตัวเมีย	ใบ	ผื่นคัน	ใบคั้นกับเหล้า ทาบริเวณที่เป็นผื่นคัน
หนามแท่ง	ผล	ทำความสะอาดผม	ต้มกับน้ำใช้สระผม
หมีเหม็น	ใบแห้ง	ทำให้ผมนิ่ม	หลังสระผมใช้น้ำต้มขมิ้นผสมทิ้งไว้สักครู่แล้วล้างออก
อัญชัน	ดอกสด	ทำให้ผมดก	หลังสระผมใช้น้ำต้มขมิ้นทิ้งไว้สักครู่แล้วล้างออก

สมุนไพร สารสกัดป้องกันกำจัดแมลง

สมุนไพรกำจัดหนอน

เถาบอระเพ็ด	ลูกควินิน	เมล็ดมันแกว	เปลือกต้นไทรทอง	เถาวัลย์ยาง
เถาวัลย์แดง	ต้นส้มเช้า	หัวขมิ้นชัน	เมล็ดกลางสาต	ใบแก้ดาวเรือง
ชะพลู	พลูป่า	กานพลู	ฝักคูณแก่	ลูกยี่โถ
ใบมะลิรอก	หัวกลอย	ใบหนามขี้แรด	ผล / เมล็ดฟักข้าว	สาบเสือ
เมล็ดสะเดา	หัวไหล	เทียนหยด	หางไหลขาว / แดง	หนอนตายยาก
ใบยอ	ยาสูบ	ลูกสลอด	มะกล่ำตาหนู	เมล็ด / ใบ / ต้นสบู่ต้น
เปลือก/ผลมังตาล เปลือกต้นจิกสวน/จิกแล				

สมุนไพรไล่แมลง

ใบผักกกรอง	ปะทัดจีน	ใบยอ	หางไหลขาว / แดง	ใบ / เมล็ดน้อยหน่า			
ใบมะระขึ้นนกต้นยาสูบ/ยาฉุน	ใบคำแสด	เปลือกกว่าน	หางจรเข้ใบ / เมล็ด				
ต้นสบู่ต้น	เมล็ดแตงไทย	โหระพา	ขิง	ข่า	ดีปลี	สระระแห่น	พริกไทย
กระชาย	พริกสด	ใบ / ดอก / ผลลำโพง	ตะไคร้หอม/แกง				
กระเทียม	ใบมะเขือเทศ	ยี่หระ	ทุเรียนเทศ	หัวกลอย	เมล็ดละหุ่ง		
เมล็ดโพธิ์	ดอกแคขาว	ดอกเฟื่องฟ้า	กลีบดอกชบา	ดอกยี่โถ	มะกรูด		
สาบเสือ	ว่านน้ำ	ดอกดองดึง	ใบ / ดอกตุ้มดาวเรือง				

สมุนไพรกำจัดโรค (รา แบคทีเรีย ไวรัส)

ว่านน้ำ	ลูกกะบุง	ลูกครัก	ลูกเสม็ด	สาบเสือ	สบู่ต้น
ลูกอินทนิลป่า	ลูกตะโก	ลูกมะเกลือ	เปลือกมังคุด	เปลือกเงาะ	เปลือกต้นแค
ใบยูคาลิปตัส	หัวไหล	เปลือกกว่าน	หางจรเข้	ใบมะระ	ต้นกระดุกไก่
ชะพลู	กานพลู	หัวขมิ้นชัน	ลูกกล้วยอ่อน	เปลือกงวงกล้วย	
ลูกยอสุก	ต้นเทียนหยด	ใบหูเสือ	พริกสด	รากหม่อน	ต้นแสยะ
ใบมะเขือเทศ	หน่อไม้สด	ลูกหมากสด	สระระแห่น	กระเทียม	โหระพา
ยางมะละกอ	ขึ้นฉ่าย	หญ้าดอกขาว	เหง้ามหาหงส์	เปลือกต้นประดู่	
ตะไคร้หอม/แกง		เปลือกต้นอินทรี		เปลือกมะม่วงหิมพานต์	

สมุนไพรสูตรรวมมิตร (ป้องกันกำจัดหนอน / แมลง / โรค)

ว่านน้ำ	สาบเสือ	น้อยหน่า	หนอนตายยาก	หางไหล
ละหุ่ง	ขมิ้นชัน	ชะพลู	สบู่ต้น	ขอบชะนาง
ยาสูบ	บอระเพ็ด	ดีปลี	พริกไทย	ขิง
ข่า	กระเทียม	ทางจระเข้	ตะไคร้หอม	สะยะ
กะบुर	มังคุด	เงาะ	แค	วงกล้วย
ปะทัดจีน	อีไถ	ดาวเรือง	พริกสด	สะเดา

คุณสมบัติของสมุนไพรแต่ละชนิดในการป้องกันและกำจัด

หางไหล	หนอนกินข้อ เพลี้ยไฟ ไรขาว ไรแดง เพลี้ยจักจั่น
ขมิ้นชัน	ด้วงเจาะเมล็ด ด้วงวงข้าว มอดข้าวเปลือก หนอนกระทู้ ไรแดง
สบู่ต้น	หนอนชอนใบ หนอนม้วนใบ หนอนแปะใบ หนอนแก้ว
ตะไคร้หอม	หนอนกระทู้ หนอนคืบ หนอนใย หนอนหลอด ราน้ำค้าง หนอนผ้าใบ รา แป้ง หนอนเจาะยอด/ดอก/ผล ราสนิม
กระเทียม	เพลี้ยอ่อน หนอนกระทู้ ราน้ำค้าง ราแป้ง ราสนิม
ใบมะเขือเทศ สด	ด้วงหมัดผัก หนอนเจาะต้น ไส้เดือนฝอย รา/แบคทีเรียบางชนิด หนอนใย
ยาสูบ / ยาฉุน	เพลี้ย ไร รา ด้วงหมัดผัก ด้วงเจาะสมอ หนอนกะหล่ำ หนอนชอนใบ หนอนม้วนใบ หนอนกระทู้
พริกสด	โรคจากไวรัสทุกชนิด ช้ำไล่แมลง
ใบแก่มะรุม	(รองกันหลุม) ราในดิน รากเน่า โคนเน่า ผลเน่า (แต่งฟัก) เน่าคอดิน แง่ง ขิงเน่า
สาบเสือ	หนอนกระทู้ หนอนใย เพลี้ยกระโดด เพลี้ยไฟ เพลี้ยจักจั่น

สมุนไพรเฉพาะโรคแมลงศัตรูพืช

เพลี้ยไฟ	หางไหล สะเดา ยาสูบ ยาฉุน สาบเสือ ตะไคร้หอม/แกง ใบดาวเรือง กระเทียม ข่า พริก ดีปลี
แมลงหริ่งขาว	กระเทียม พริก มะกรูด ขึ้นฉ่าย ตะไคร้หอม/แกง
หมัดกระโดด	(ทางใบ) ตะไคร้หอม/แกง ขิง ข่า พริก ใบน้อยหน่า หางไหล หนอนตายยาก (ทางดิน) สะเดา เมล็ดน้อยหน่า ตะไคร้หอม/แกง ยาฉุน
เพลี้ยอ่อน	สะเดา ยาสูบ ยี่หระ หางไหล “+เหล้าขาว+ หัวน้ำส้มสายชู”
เพลี้ยแป้ง	ยาสูบ ยาฉุน สะเดา บอระเพ็ด ตะไคร้หอม/แกง สาบเสือ กระเทียม “+ไวท์ออย หรือ + น้ำมันก๊าด”
รากเน่าโคนเน่า	เปลือกมะม่วงหิมพานต์ เทียนหยด รากหม่อน
ผลเน่า	ต้นกระดุกไก่ ว่านน้ำ ตะไคร้หอม กระเพรา โหระพา ใบยูคาลิปตัส
ไส้เดือนฝอย	สะเดา ละหุ่ง ใบยูคาลิปตัส สาบเสือ แขยง เลียน ปะทัดจีน ใบดาวเรือง ตะไคร้หอม
โรคเน่าคอดิน	ใบมะรุมแห้ง กระเทียม ผิวมะกรูด รากหม่อน
โรคเหี่ยว	เปลือกเงาะ ขึ้นฉ่าย ใบมะรุมแห้ง
โรคใบจุด	ว่านน้ำ ใบกระดุกไก่ ลูกปะคำดีควาย เปลือกมะม่วงหิมพานต์

สมุนไพรในการเกษตร

- (1) รสขม ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ป้องกันแมลง อาทิ เช่น ฟ้ายะลวยโจรสะเดา
- (2) รสเมาเบื่อ ฆ่าหนอนเพลี้ย แมลงอื่น ๆ เช่น ทางไหล
- (3) รสฝาด แก้เชื้อราโรคพืช เช่น เปลือกแค ใบฝรั่ง เปลือกมังคุด
- (4) หอมระเหยไล่แมลง เปลี่ยนกลิ่นต้นพืช เช่น ตะไคร้หอม โหระพา กระเพรา
- (5) รสเปรี้ยวไล่แมลง แสบร้อน เช่น เปลือกส้ม มะนาว

วิธีการปรุง หรือสกัดสมุนไพร ใช้ในการเกษตร

- (1) บดผง นำไปโรย หรือคลุมดินป้องกันศัตรูพืช
- (2) แช่น้ำ (1 - 2 วัน) นำไปฉีดพ่น
- (3) ดองเหล้า (2 - 3 วัน) นำไปฉีดพ่น
- (4) สกัดด้วยไอน้ำ และความดัน ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่แข็งแรง
- (5) ต้ม นำไปฉีดพ่น รด ราย
- (6) การหมัก เป็นวิธีการที่ประหยัด รักษาสรรพคุณของยาได้นาน ได้สารฮอร์โมน

วิตามินและแร่ธาตุต่อพืช

สมุนไพรรุคตรรวมมิตร

สรรรพคุณ

ป้องกันกำจัดหนอน แมลง/โรค

ประกอบด้วย

ว่านน้ำ สาบเสือ น้อยหน้า หนอนตายหยาก ทางไหล ละหุ่ง ขมิ้นชัน ชะพลู สบู่ต้น
ขอบชะนาง ยาสูบ บอระเพ็ด ดีปลี พริกไทย ขิง ข่า กระเทียม ทางจระเข้ ตะไคร้หอม แสยะ
การบูร มังคุด เงามะ แคน งวงกล้วย ประทัดจีน ยี่โถ ดาวเรือง พริกสด สะเดา

การหมักสมุนไพรร

สูตร 1 หมักมณฑเอทธิลแอกอฮอล

สูตร 2 เหล้าขาว 750 ซี.ซี. + หัวน้ำส้มสายชู 150 ซี.ซี.

สูตร 3 น้ำ 20 ลิตร + เหล้าขาว 750 ซี.ซี. + หัวน้ำส้มสายชู 150 ซี.ซี.

สูตร 4 น้ำ 20 ลิตร + กากน้ำตาล 500 ซี.ซี. + จุลินทรีย์ 100 ซี.ซี.

สูตร 5 หมักด้วยน้ำเปล่า

ขั้นตอนและวิธีการหมัก

1. บด หมัก สับ สมุนไพรรทั้งหมด คลุกเคล้าให้เข้ากัน
2. บรรจุในภาชนะที่ไม่ใช่โลหะ เติมสารหมักสมุนไพรรให้ท่วม 2 - 5 เท่า คนให้เข้ากันดีอีกครั้ง กดให้จมตลอดเวลา เก็บไว้ในที่ร่ม อุณหภูมิห้อง คนหรือเขย่าบ่อยๆ หมักนาน 7 - 10 วัน เริ่มนำไปใช้ น้ำหมักที่ได้คือ หัวเชื้อ

วิธีการนำไปใช้

1. การใช้ให้ไต้ผล ควรทำให้สารสกัดนั้นๆ ติดอยู่กับพืชนานๆ
2. ใช้สารจับใบ เช่น สบู่ หรือน้ำยาล้างจานเติมผสมขณะฉีดพ่น จะทำให้สมุนไพรรติดกับพืชนาน
3. อัตราการใช้ 20 - 25 ซี.ซี. ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทรงพุ่มทุก 3 - 5 วัน หัวเชื้อใหม่ๆ มีสารออกฤทธิ์แรงมาก หากใช้ในอัตราเข้มข้นเกินไปจะทำให้ใบไหม้ไต้ ควรทดลองใช้ก่อน

สารสมุนไพรร

สารสมุนไพรรจัดเพ็ลยชนิดต่งๆ เช่น เพ็ลยอ่อน เพ็ลยไรแดง เพ็ลยเป้ง เพ็ลยหอย เพ็ลยไฟ เพ็ลยไก่อ้ง เพ็ลยกระโดดสีน้ำตาล และหมัดกระโดด

สูตร

หนอนตายยาก	2	กิโลกรัม
บอระเพ็ด	1	กิโลกรัม
ขม้นชั้น	1	กิโลกรัม
กระทกรก	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง	2	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรรแล้วหมักรวมกันไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 4 ซอนโตะ ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น

สารสมุนไพรรจัดหนอนกระตุ้ หนอนซอนใบ หนอนโยพัก หนอนหน่งเหนียว หนอนไต้ หนอนเจาะสมอฝ้าย

สูตร

ฟ้าทะลายโจร	1	กิโลกรัม
เปลือกหัน	1	กิโลกรัม
เปลือกแค	1	กิโลกรัม
หางไหล	1	กิโลกรัม
ตะไคร้หอม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง	1	ลิตร
น้ำสะอาด	15	ลิตร

สับบดสมุนไพรแล้วหมักรวมกันไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1 100 ฉีดพ่นและรดรด

สมุนไพรกำจัดโรคพืช

สูตร

เปลือกแค	1	กิโลกรัม
กระเทียม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

สับบดสมุนไพรแล้วหมักรวมกันไว้ 45 วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำ 1 100 - 1 200 ฉีดพ่นและรดรด

สารสมุนไพรกำจัดหอยเชอรี่

สูตร

น้ำปูนใส	1	ลิตร
มะกรูด	1	กิโลกรัม
กระเทียม	1	กิโลกรัม
หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1	ลิตร
กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง	1	กิโลกรัม
น้ำสะอาด	10	ลิตร

วิธีทำ

หมักมะกรูด กระเทียม หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น น้ำตาล และน้ำสะอาด รวมกันไว้ 7

วัน

วิธีใช้

ผสมน้ำปูนใส กับส่วนผสมที่หมักไว้ ในอัตราส่วน 1 1 หยดลงในนาที่มีหอยเชอรี่

สมุนไพรไล่แมลง

ส่วนผสม

- (1) สมุนไพร เช่น สะเดา ข่าแก่ ตะไคร้หอม บอระเพ็ด สาบเสือ ยาฉุน หางไหล ใบน้อยหน่า ใบผักกาดรอง ฯลฯ อย่างน้อย 3 ชนิด รวม 3 กิโลกรัม
- (2) กากน้ำตาล 1 กิโลกรัม
- (3) น้ำ 10 กิโลกรัม

วิธีทำ

นำสมุนไพรมาสับให้ชิ้นเล็กๆ คลุกกากน้ำตาล บรรจุถังหมัก เติมน้ำ 10 ลิตร หมักไว้ในที่ร่ม 15 วัน นำไปใช้ได้

อัตราการ

ใช้ 3 ช้อนต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นก่อนแมลงทำลายทุกๆ 3 วัน

มูลนิธิพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี จังหวัดขอนแก่น เลขที่ 175 หมู่ที่ 2 ถนนสุขาภิบาล ตำบลเขื่อน
อุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

สมุนไพรไล่แมลง

อุปกรณ์

- ใบสะเดาแก่
- ข่าแก่
- ใบยูคาแก่
- ตะไคร้หอม
- ใบสาบเสือ
- น้ำเปล่า 10 ลิตร

วิธีการผสม

นำส่วนผสมข้างต้นมาสับให้ละเอียดกะส่วนผสมให้พอดีประมาณ 2 ส่วน 3 ของถังหมัก หมักรวมกับน้ำเปล่า ทิ้งไว้ประมาณ 7 - 15 วัน สามารถนำไปฉีดพ่นพืชผักเพื่อไล่แมลงได้

น้ำหมักสมุนไพรไล่แมลง

สมุนไพรในท้องถิ่น เช่น ขิง, ข่า, ตะไคร้, กระเทียม, หรือสมุนไพรที่รสเผ็ด ,ขม, กลิ่น
ฉุน นำมามากกว่า ๑ ชนิด

วิธีทำ

- พืชสมุนไพรที่สับให้ละเอียด หรือ บดแล้ว 3 กิโลกรัม
- แอลกอฮอล์หรือสุราขาว 3 ลิตร

(ถ้ามีน้ำหมักสำเร็จแล้วใช้แทนกันได้)

- หมักใส่ถังที่มีฝาปิดอย่างมิดชิด ใช้ระยะเวลาหมัก 4 - 48 ชั่วโมง

วิธีใช้

น้ำหมักสมุนไพร 500 ซีซี ผสมกับน้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีดพ่นคอกำเนียด จำพวกแมลงทุก
ชนิด และช่วยป้องกัน จำพวกเชื้อราแป้ง, ราน้ำค้าง, ได้อีกด้วย

สารสกัดสมุนไพรขับไล่แมลง

ส่วนประกอบ

(1) สะเดาท้ง 5	3 กิโลกรัม
(2) บอระเพ็ด	3 กิโลกรัม
(3) ข่าท้ง 5	1 กิโลกรัม
(4) ตะไคร้หอม	1 กิโลกรัม
(5) หางไหล หรือโล่ตีน	1 กิโลกรัม
(6) ผลไม้สุก 3 ชนิด	6 กิโลกรัม
(7) ยาฉุน	2 กิโลกรัม
(8) น้ำตาลแดงหรือกากน้ำตาล	4 กิโลกรัม
(9) น้ำสะอาด	40 กิโลกรัม
(10) หัวเชื้อจุลินทรีย์	10 กิโลกรัม

อุปกรณ์ ใช้โอ่งมังกร ขนาดใหญ่ 200 ลิตร หรือใช้ถังพลาสติก ขนาดใหญ่ 200 ลิตร

วิธีหมัก

- (1) หั่นหรือ สับ ส่วนผสมจากรายการที่ 1 - 6 ความยาว 1 - 2 ซ่อนิ้ว
- (2) ผสมน้ำสะอาดกับน้ำตาลทรายแดง (หรือน้ำตาลทรายอ้อยหรือกากน้ำตาล) ในโอ่ง
- (3) นำส่วนผสมที่หั่นหรือสับแล้ว ใส่ลงในโอ่ง
- (4) หัวสดที่มีน้ำหนัก จำพวกหิน หรือเกลลอนใส่น้ำหนักประมาณ 10 กิโลกรัม

มาทับข้างบนส่วนผสม แล้วปิดฝา

- (5) เก็บไว้ในร่ม 1 เดือน จึงกรองเอาน้ำหวานหมักไปใช้ได้ ถ้าหมัก ยิ่งนานยิ่งดี

วิธีใช้ ใช้ น้ำหวานหมัก 3 ช้อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเวลาเช้ามืด หรือเวลาค่ำ

ประโยชน์

- (1) ใช้เป็นสารขับไล่แมลง
- (2) ใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ
- (3) ใช้เป็นฮอร์โมนบำรุงพืชให้เจริญเติบโต ติดดอกออกผลดี
- (4) ไม่ทำลายชีวิตและสิ่งแวดล้อม

น้ำหมักไล่แมลง

ส่วนประกอบ

1) พืชรสขม รสเผ็ด กลิ่นฉุน เป็อเม่า	3 กิโลกรัม
2) น้ำตาลทรายแดง, กากน้ำตาล, น้ำอ้อย	1 กิโลกรัม
3) น้ำเปล่า, น้ำซาวข้าว, น้ำมะพร้าว	10 ลิตร

วิธีทำ มี 3 วิธี คือ

- 1) หมักไว้ 3 เดือน นำไปใช้ ผสมน้ำ 1 1,000
- 2) แช่น้ำไว้ 1 เดือน ใช้รดหรือฉีดพ่นไม่ต้องผสม
- 3) ต้มจนเดือด ตั้งไว้ให้เย็น กรองน้ำไปรดหรือฉีดพ่น

การผลิตสารกำจัดศัตรูพืชด้วยสมุนไพร

วัสดุอุปกรณ์

- พืชสมุนไพร เช่น สะเดา - บอระเพ็ด - สาบเสือ - ตะไคร้หอม - หางไหล - ใบยูคาลิปตัส - ยาเส้น - ข่า - ขมิ้นเครือ - ใบน้อยหน่า
- สารเร่ง พ.ด. 7 หนึ่งซอง
- กากน้ำตาล 10 กิโลกรัม

ขั้นตอน

- เอาสมุนไพรมาสับให้เป็นชิ้นเล็กๆ รวมกันได้ 50 กิโลกรัม
- นำสมุนไพรใส่กะละมังคลุกเคล้าด้วยกากน้ำตาลแล้วนำไปใส่ถังที่เตรียมไว้
- นำสารเร่ง พ.ด. 7 หนึ่งซองผสมน้ำ 50 ลิตร กวนให้เข้ากันนาน 5 นาที นำไปเทใส่ถังหมักสมุนไพร หมักนาน 20 วัน นำไปใช้ได้

วิธีใช้

นำน้ำหมักสมุนไพร 5 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำ 1 ปี๊บ ผสมให้เข้ากันแล้วนำไปฉีดพ่นทั้งต้นทั้งใบ ทุก 3 วัน

ประโยชน์

ทำให้พืชผัก - ไม้ผล ปลอดภัยจากสารเคมี

การทำสารไล่แมลง

ส่วนประกอบ

(1) ตะไคร้หอม/ข่าแก่/บอระเพ็ด/สะเดา

หรือถ้ามีผงสะเดาก็อุดเยี่ยม(มะกรูด 5 - 10 ลูก) 3 กิโลกรัม

(2) กากน้ำตาล/น้ำตาลอ้อย (น้ำตาลอ้อยดีกว่า) 1 ลิตร

(3) น้ำสะอาด 10 ลิตร

(4) ถังดำมีฝาปิด (ขนาด 20 ลิตร เบอร์ 8) 1 ใบ

อุปกรณ์ในการหมัก

ใช้โอ่งมังกร หรือพลาสติก ขนาด 200 ลิตร

วิธีทำ

(1) สับส่วนผสมทั้ง 5 แล้วคลุกเข้าด้วยกัน เทใส่ถังที่เตรียมไว้

(2) ผสมกากน้ำตาลหรือน้ำตาลอ้อย กับน้ำให้เป็นเนื้อเดียวกัน เสร็จแล้วเทใส่ถังที่มีส่วนผสมทั้ง 5 เข้าด้วยกัน คนน้ำผสมกับส่วนผสมทั้ง 5 แล้วปิดฝาให้สนิทใช้ของหนักทับ

(3) ทิ้งไว้อย่างน้อย 3 เดือน หรือยิ่งนานยิ่งดี ที่สำคัญหมั่นกลับส่วนผสมทุก 7 วัน
เก็บไว้ในร่มอย่าให้ถูกแดดหรือน้ำฝน/น้ำ

วิธีใช้

(1) นำสารไล่แมลงที่หมักอย่างน้อยครบ 3 เดือนแล้ว มากรองด้วยผ้าขาวบาง หรือมุ้งเขียว เมื่อได้ส่วนที่เป็นน้ำแล้ว ให้เก็บไว้ในแกลลอน 12 ลิตรปิดฝาให้สนิท

(2) ใช้สารไล่แมลง 3 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 1 ปี๊บ (20ลิตร) ฉีดพ่นหรือรดเวลาเข้ามิด หรือเวลาค่ำ

ประโยชน์

(1) ใช้เป็นสารขับไล่แมลง

(2) ใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ

(3) ใช้เป็นฮอร์โมนบำรุงพืชให้เจริญเติบโต ติดดอกออกผลดี

(4) ไม่ทำลายชีวิตและสิ่งแวดล้อม

การทำน้ำสกัดชีวภาพสมุนไพรป้องกันแมลง

ส่วนผสม

(1) หนอนตายยาก	(2) สะเดา	(3) บอระเพ็ด
(4) ช่า	(5) ตะไคร้หอม	(6) โลชั่น
(7) สาบเสือ	(8) ยาสูบ	(9) ใบยูคาลิปตัส
(10) ว่านน้ำ	(11) ใบน้อยหน่า	(12) มะรุม ใบ ดอก ผล
(14) พลุ กีบหมาก	(15) หัวกอย	(16) ฟักคุณแก่
(17) มะคำดีควาย		

วิธีทำ

- (1) นำเอาสมุนไพรที่เตรียมไว้ โดยน้ำหนักเท่าๆกัน บดหรือสับให้เป็นชิ้นเล็ก
- (2) นำกากน้ำตาล น้ำตาลทรายแดง หรือน้ำอ้อย
- (3) ถังพลาสติกที่มีฝาปิด
- (4) น้ำสะอาด น้ำมะพร้าว หรือน้ำข้าวขำ

(5) นำเอาวัตถุดิบที่ทำการสับหรือบดแล้วมารวมกัน ในอัตรา น้ำตาลหรือกากน้ำตาล

1 กิโลกรัม วัสดุสมุนไพร 3 กิโลกรัม น้ำมะพร้าว 10 ลิตร ผสมกนลงในถัง ใส่ถุงกรองกากด้วยถุงจากตาข่ายเขียว ปิดฝาเก็บไว้ในร่ม 3 เดือน นำไปฉีดพ่น รด ราว ในที่ที่มีศัตรูพืชมาก

วิธีใช้

นำน้ำสกัดสมุนไพรไปผสมกับน้ำสะอาด ในอัตราส่วน 1 - 2 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 10 - 20 ลิตร หรือ 1 ต่อ 500, 1 ต่อ 1,000 ถ้าจะพ่นเลยก็ให้เติมเหล้าขาว ในอัตรา 100 ซีซี ต่อ 5 ลิตร ไม่ควรพ่นตอนกลางวันที่มีความร้อนสูง แนะนำให้ใช้ตอนเช้าหรือตอนเย็น

สมุนไพรไล่แมลง

วัสดุอุปกรณ์

(1) ตะไคร้หอม	จำนวน	5 กิโลกรัม
(2) สะเดา (ใช้เปลือกหรือใบ)	จำนวน	5 กิโลกรัม
(3) ยาสูบ (ใช้ใบหรือลำต้นหรือยาเส้น)	จำนวน	5 กิโลกรัม
(4) หมากอ่อน	จำนวน	5 กิโลกรัม
(5) บอระเพ็ด	จำนวน	5 กิโลกรัม
(6) น้ำ	ปริมาณ	50 ลิตร
(7) ถังน้ำขนาด 100 ลิตร		

วิธีทำ/ขั้นตอน

- (1) นำตะไคร้หอม สะเดา บอระเพ็ด ยาสูบ หมากอ่อน มาสับหรือทุบ รวมกันอย่างละ 5 กิโลกรัม
- (2) นำวัตถุดิบส่วนผสมในข้อ 1 ที่สับหรือทุบแล้วทั้งหมด นำลงใส่ถังน้ำขนาด 100 ลิตรเพื่อหมัก
- (3) เติมน้ำเปล่าลงในถังน้ำสำหรับหมัก จำนวน 50 ลิตร
- (4) หมักทิ้งไว้อย่างน้อย 100 วัน

วิธีใช้

- (1) นำน้ำหมักที่ได้จากการหมัก 100 วัน ขึ้นไป จำนวน 100 ซีซี.ผสมกับน้ำเปล่า 20 ลิตร
- (2) นำน้ำหมักที่ผสมแล้วตามข้อ 1 มาฉีดพ่นไล่แมลงตามแปลง/สวน/ไร่ โดยฉีดพ่นสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- (3) การฉีดพ่นควรจะทำในในช่วงเย็น (17.00 - 18.00 น.) เพื่อลดความสูญเสียจากแสงแดด

ประโยชน์

- (1) นำไปใช้ไล่แมลงทุกชนิด เช่น เพลี้ย, หนอน ฯลฯ
- (2) สูตรสมุนไพรไล่แมลงนี้จะขับไล่แมลงเท่านั้นซึ่งไม่สามารถทำให้แมลงตายได้แต่ก็ลดการทำลายของแมลงได้มากทีเดียว

การทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับขับไล่แมลง (หรือสุโตจุ)

ส่วนผสม

1) จุลินทรีย์ EM	1	ลิตร
2) กากน้ำตาล	1	ลิตร
3) เหล้าขาว 28 หรือ 40 ดีกรี	1	ลิตร
4) น้ำส้มสายชูกลั่น 5%	1	ลิตร
5) น้ำสะอาด	6	ลิตร

การเตรียม

- 1) เอากากน้ำตาลผสมกับน้ำจนละลายแล้วใส่เหล้าขาวและน้ำส้มสายชูกลั่น 5 %
- 2) นำจุลินทรีย์ใส่คนจนเข้ากันดี
- 3) ปิดฝาให้สนิท หมัก ไว้ 15 วัน
- 4) ในระหว่างการหมักให้เขย่าทุกเช้า - เย็น เปิดฝาระบายก๊าซออกหลังเขย่า
- 5) ครบกำหนดก็นำไปใช้ได้ สามารถเก็บไว้ได้นาน 3 เดือน โดยเปิดฝาระบายก๊าซเป็น

ครั้งคราว

การใช้

- 1) ใช้สุโตจุในอัตราส่วน 10 ถึง 50 ซี.ซี. (1 - 5 ช้อนโต๊ะ) ผสมน้ำสะอาด 5 - 10 ลิตร นำไปฉีดพ่น หรือใช้ร่วมกับ สมุนไพร เช่น สะเดา ดีปลี หรือ ตะไคร้หอม ก็ได้
- 2) ฉีดพ่นต้นไม้ทุกวัน หรือสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ตามต้องการ

น้ำหมักไล่แมลง

ส่วนผสม

(1) สะเดาทั้ง 5	3	กิโลกรัม
(2) บอระเพ็ด	3	กิโลกรัม
(3) ยาฉุน	2	กิโลกรัม
(4) หนอนตายหยาก	1	กิโลกรัม
(5) หางไหล	1	กิโลกรัม
(6) ตะไคร้หอมทั้ง 5	1	กิโลกรัม
(7) ข่าทั้ง 5	1	กิโลกรัม
(8) ผลไม้สุก 3 ชนิด	6	กิโลกรัม
(9) น้ำตาลทรายแดง	3	กิโลกรัม
(10) น้ำสะอาด	40	กิโลกรัม

วิธีทำ นำส่วนผสมทั้ง 10 ข้อ มาคลุกผสมกันในภาชนะ หมักไว้ 1 เดือน ใช้งานได้

วิธีใช้ นำไปฉีดพ่นให้อัตราส่วน น้ำหมักไล่แมลง 1 ส่วนต่อน้ำสะอาด 10 ลิตร

หมายเหตุ ถ้าต้องการให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มเหล้าขาว, หัวเชื้อแป้งเหล้า, มะเขือบ้ำ ฯลฯ

การผลิตสารไล่แมลง

วัตถุดิบและอุปกรณ์

1. น้ำหมักชีวภาพ	1	ลิตร
2. กากน้ำตาล	1	ลิตร
3. น้ำสะอาด	6	ลิตร
4. เหล้าขาว (28 - 40 ดีกรี)	1	ลิตร
5. น้ำส้มสายชูกลั่น 5%	1	ลิตร
6. สะเดา ตะไคร้หอม ยูคาลิปตัส สาบเสือ บอระเพ็ด (อย่างละ 1 กำมือ)		
7. ถังพลาสติกปากกว้าง ขนาด 20 ลิตร สำหรับใช้ผสม		
8. ถังพลาสติกมีฝาปิดสำหรับหมัก		
9. สารเร่ง พด.7	1	ซอง

วิธีทำ

1. ผสมวัตถุดิบทุกอย่าง คนให้เข้ากันในถังผสม
2. นำไปบรรจุในถังหมัก ปิดฝาไม่ต้องสนิทเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ หมักไว้จนครบ 15

วัน นำไปใช้งาน

วิธีใช้งาน

1. นำน้ำยาไล่แมลง 2 ช้อนโต๊ะ กากน้ำตาล 2 ช้อนโต๊ะ ละลายให้เข้ากันในน้ำสะอาด 10 ลิตร นำไปพ่นหรืออาจใช้ร่วมกับสมุนไพรธรรมชาติ ใช้ฉีดพ่นขับไล่แมลงศัตรูพืชทั่วไป สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง

2. ใช้ให้หมดภายใน 3 เดือน

การทำสารป้องกันแมลงศัตรูพืช(จำนวน 50 ลิตร)

ส่วนผสม

(1) สมุนไพรมะขาม	30	กิโลกรัม
(2) น้ำตาล	10	กิโลกรัม
(3) น้ำ	30	ลิตร
(4) สารเร่ง พด.7	1	ซอง

วิธีทำ

- (1) สับพืชสมุนไพรให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ หรือทุบ
- (2) ยสารเร่ง พด.7 ในน้ำ 30 ลิตร ในถังหมักผสมให้เข้ากันประมาณ 5 นาที
- (3) นำสมุนไพรมะขามและน้ำตาล ผสมลงในถังหมักคลุกเคล้าให้เข้ากัน
- (4) ปิดฝาไม่ต้องสนิท ทำการหมักเป็นเวลา 20 วัน

อัตราการใช้

- สารป้องกันแมลงศัตรูพืช น้ำ เท่ากับ 1200 สำหรับพืชไร่และไม้ผล
- สารป้องกันแมลงศัตรูพืช น้ำ เท่ากับ 1500 สำหรับพืชผักและไม้ดอก

วิธีใช้

ฉีดพ่นที่ใบและลำต้น และรดน้ำลงดิน ทุกๆ 20 วัน หรือในช่วงที่มีแมลงระบาดให้ฉีดพ่นทุก ๆ 3 วัน ติดต่อกัน 3 ครั้ง

ข้อควรระวัง

- (1) เก็บสารเร่ง พด.7 ไว้ในที่ร่ม
- (2) เมื่อเปิดถุงแล้วใช้ให้หมดภายในครั้งเดียว
- (3) กากวัสดุที่เหลือจากการหมักให้นำไปใส่รวมกับการผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืช

ครั้งใหม่ต่อไป

สรรพคุณ

ป้องกันแมลงศัตรูพืช เช่น เพลี้ยชนิดต่าง ๆ หนอนเจาะผลและลำต้น หนอนใยผัก หนอนคืบ หนอนกระทู้ หนอนกอ ไโรแดง และแมลงหวี่ เป็นต้น

การผลิตน้ำยาสมุนไพรไล่แมลง

เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการย่อยสลายพืชสมุนไพรโดยกิจกรรมจุลินทรีย์ในสภาพที่มีออกซิเจนและไม่มีออกซิเจน ได้ของเหลวสีน้ำตาลใส ซึ่งประกอบด้วยกรดอินทรีย์หลายชนิดในปริมาณสูง รวมทั้งสารออกฤทธิ์ประเภทต่างๆ และสารไล่แมลงที่สกัดได้จากพืชสมุนไพรชนิดนั้นๆ ใช้ในการป้องกันแมลงศัตรูพืช

ชนิดพืชสมุนไพร

สมุนไพรที่ใช้ป้องกันพวกเพลี้ย	สมุนไพรป้องกันหนอนกระทู้และหนอนชอนใบ	สมุนไพรป้องกันและเป็นพืชต่อแมลงวันทอง	สมุนไพรที่ใช้ไล่แมลงไม่ให้วางไข่
ตะไคร้หอม	ฟ้าทะลายโจร	หมาก	คำแสด
หางไหล	หางไหล	เม็ดย่อยหน้า	มะกรูด
สาบเสือ	ตะไคร้หอม	เม็ดย่อยงา	ตะไคร้
หนอนตายยาก	เปลือกแค	ยาสูบ	เม็ดย่อยหุ้ง
บอระเพ็ด	สาบเสือ	พริกไทยดำ	มะนาว
กระทกรก	หนอนตายยาก	ขิง	พริก
ข่า	สะเดา	พญาไร้ใบ	
ฯลฯ	ว่านเศรษฐี ว่านน้ำ ฯลฯ		

วัสดุสำหรับผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืช จำนวน 50 ลิตร

(1) พืชสมุนไพร		30	กิโลกรัม
(2) น้ำตาล	10		กิโลกรัม
(3) น้ำ	50		กิโลกรัม
(4) สารเร่ง พด.		1	กิโลกรัม

วิธีทำ

- (1) สับสมุนไพรให้เป็นชิ้นเล็ก ทบหรือตำให้แตก
- (2) นำพืชสมุนไพรและน้ำตาลใส่ลงในถังหมักผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน
- (3) ละลายสารเร่ง พด.7 ในน้ำ 50 ลิตร ผสมให้เข้ากันนาน 5 นาที
- (4) เทสารละลายเร่ง พด.7 ใส่ลงในถังหมักคลุกเคล้าหรือคนให้ส่วนผสมเข้ากันอีกครั้ง
- (5) ปิดฝาไม่ต้องสนิท และตั้งไว้ในที่ร่มใช้ระยะเวลาในการหมัก 20 วัน

ครั้ง

วิธีการใช้

- (1) สารป้องกันแมลงศัตรูพืชที่เจือจางแล้วอัตรา 50 ลิตร ต่อไร่ สำหรับใช้ในพืชไร่ พืชผัก และไม้ดอก
- (2) สารป้องกันแมลงศัตรูพืชที่เจือจางแล้วอัตรา 100 ลิตร ต่อไร่ สำหรับใช้ในไม้ผล
- (3) โดยฉีดพ่นที่ใบ ลำต้น และรดลงดินทุก 20 วัน หรือในช่วงที่มีแมลงให้ฉีดพ่นทุก ๆ 3 วัน ติดต่อกัน 3 ครั้ง

อัตราการใช้

- สารป้องกันแมลงศัตรูพืช เท่ากับ 1 : 200 สำหรับพืชไร่และไม้ผล
- สารป้องกันแมลงศัตรูพืช เท่ากับ 1 : 500 สำหรับพืชผักและไม้ดอก

ภาคใต้

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียง ตั้งอยู่เลขที่ 141 หมู่ที่ 2 ตำบลไม่เรียง อำเภอดงยาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สารสมุนไพรไล่แมลง

ส่วนผสม

1. สะเดา
2. บอระเพ็ด
3. ข่าแก่
4. หนอนตายยาก
5. หัวกรวย
6. โລ้ดิน (หางไหล , ไหลแดง)
7. ตะไคร้หอม
8. ใบพลู
9. กากน้ำตาล
10. น้ำ

วิธีทำ

สับหรือหั่นสมุนไพรให้เป็นชิ้นเล็กๆ คลุกเคล้ากับกากน้ำตาล บรรจุลงในถังพลาสติก ทึบเหนียวเต็มตามลงไป โดยใช้สูตร 3 - 1 - 10 (สมุนไพร-กากน้ำตาล-น้ำ) เก็บในที่ร่มไม่ให้โดนแดด หมักอย่างน้อย 3 เดือน ยิ่งนานยิ่งดี

วิธีใช้

น้ำ 1 ปีบ หรือประมาณ 20 ลิตร + น้ำหมักสมุนไพร 2 ช้อน + กากน้ำตาล 2 ช้อน

ฉีดพ่น

น้ำหมักไล่แมลง

เชื่อว่ายังมีอีกหลายคนที่ไม่รู้ว่า พริก กระเทียม หรือแม้แต่ขมิ้น จะสามารถนำไปเป็นส่วนผสม เพื่อใช้ไล่แมลงศัตรูพืชได้

สูตรควบคุม หนอนแมลงวัน ชี้เถ้าไม้และปูนขาวอย่างละครึ่งถ้วยผสมน้ำ 4 ถ้วย คนให้เข้ากันตั้งทิ้งไว้ ให้ตกตะกอน นำน้ำใสไปฉีดพ่น สามารถควบคุมศัตรูพืชตระกูลแตงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ใบมะรุม 10 กิโลกรัม สับละเอียด เติมน้ำ 15 ลิตรหมักทิ้งไว้ 2 วัน นำน้ำที่ได้มาฉีดพ่นเพื่อกำจัดราและแบคทีเรีย

ใบต้นมะเขือเทศ 1 กิโลกรัม สับละเอียด เติมน้ำ 14 ลิตร หมักทิ้งไว้ข้ามคืน ใช้น้ำฉีดไล่แมลงหนอนกะหล่ำ หนอนใยผักไม่ให้วางไข่

มันแกว ใช้เมล็ดบด 5 กิโลกรัม น้ำ 18 ลิตร หมักทิ้งไว้ข้ามคืน ใช้น้ำฉีดพ่นกำจัดเพลี้ยอ่อน หนอนกระทู้ หนอนกะหล่ำด้วง หมัดกระโดด มวนเขียว

ต้นและใบสาบเสือ ตากแดดให้แห้งแล้วบดให้ละเอียดเป็นผงอัตรา 1.5 กิโลกรัม แช่น้ำในอัตราส่วน 20 ลิตร หมักทิ้ง 2 วัน ใช้น้ำฉีดพ่นขับไล่หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผัก ในแปลงผักกาดขาว ผักคะน้า

ขมิ้นชัน เหย้าที่แก่จัดทั้งสดและแห้ง นำมาหั่นบดให้ละเอียด ใช้สำหรับคลุกเมล็ดถั่วเขียวอัตรา 10 กรัมต่อถั่วเขียว 100 กรัม เพื่อขับไล่แมลงเช่น ด้วงวง ด้วงถั่วเขียว มอดข้าวเปลือก มอดแป้ง หรือจะใช้ผงขมิ้นชัน 5 ชีด หมักกับน้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ 12 ชม. คั้นเอาแต่น้ำอัตรา 400 ซีซี ผสมน้ำ 2 ลิตร ฉีดพ่นในแปลงผักเพื่อขับไล่หนอนใยผัก หนอนหลอดหอม ไส้แมลงวันและหนอนกระทู้ผัก

เมล็ดน้อยหน่า น้อยโหน่ง อัตรา 5 ชีด บดให้ละเอียด พริกป่น 10 ช้อนชา กระเทียม บดละเอียด 10 หัว เติมน้ำ 20 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1 คืน ใช้ขับไล่เพลี้ยอ่อน เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนใยผัก ตั๊กแตน ด้วงเต่า หนอนผีเสื้อกะหล่ำ มาถึงการทำน้ำหมักชีวภาพ ใช้เศษผัก เศษอาหารที่เหลือในครัว อัตราส่วน 3 กิโลกรัม ใส่ถังใส่กากน้ำตาลหรือสารให้ความหวาน 1 กิโลกรัมหมักทิ้งไว้ 7 วัน เมื่อได้น้ำหมักที่หมักแล้วจำนวนเท่าใด ให้ใส่เหล้าขาว น้ำส้มสายชูในอัตราส่วนที่เท่ากัน ปิดฝาทิ้งไว้อีก 15 วัน โดยในระหว่างที่ทิ้งไว้ ให้คนทุกวัน เช้า-เย็น และถ้าจะให้ได้ผลดีเมื่อนำไปใช้ ให้นำหัวเชื้อสูตรที่ได้จากใบมะรุม มะเขือเทศ มันแกว สาบเสือ ขมิ้นชัน มาผสมกันจะได้ผลดี

สูตรที่ 1 นำพืชที่ไล่แมลงได้ เช่น สะเดา บอระเพ็ด สาบเสือ สาบแร้งสาบกา ตะไคร้ หอม ดาวเรือง โລ้ตั้น หางไหล และอื่นๆ เท้าที่จะหาได้ในพื้นที่ มาทุบหรือโขลกให้ละเอียดเท้าที่จะทำได้ใส่น้ำพอท่วมทิ้งไว้ 1-3 วัน และนมารดหรือพ่นไล่แมลง

สูตรที่ 2 นำน้ำหมักชีวภาพสูตรใดก็ได้ 5 ส่วน เหล้าขาว 1 ส่วน น้ำส้มสายชู 1 ส่วน น้ำปัสสาวะ 1 ส่วน (ถ้ามี) ผสมเข้าด้วยกัน ใช้ได้ทันทีหรือเก็บไว้ใช้ก็ได้

วิธีใช้

ใช้น้ำหมัก 3 ช้อนโต๊ะ ผสมกับน้ำเปล่า 20 ลิตร รดหรือพ่น 3-7 วัน ป้องกันหรือไล่แมลง

น้ำหมักจากสะเดา

ส่วนประกอบ

1) สะเดาทั้ง 5 ได้เมล็ดด้วยยิ่งดี	2 กิโลกรัม
2) บอระเพ็ดทั้งห้า	4 กิโลกรัม
3) ข่าทั้งห้า	1 กิโลกรัม
4) ตะไคร้หอมทั้งห้า	1 กิโลกรัม
5) หางไหลหรือโล่ตั้น	
6) ผลไม้สุก กล้วยสุก มะละกอสุก ฟักทองแก่ อย่างละ ๆ กัน 3 กิโลกรัม	
7) ยาฉุน 2 กิโลกรัม	
8) น้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาล 3 กิโลกรัม	
9) น้ำสะอาด 40 กิโลกรัม	

อุปกรณ์ในการหมักใช้โอ่งลายมังกรหรือถังพลาสติกขนาด 100 ลิตร

วิธีทำ

- 1) หั่นหรือสับรายการที่ 1 - 6 ความยาว 1 - 2
- 2) ผสมน้ำสะอาดกับกากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดงลงในถัง กวนให้เข้ากัน
- 3) นำวัสดุที่หั่นหรือสับแล้วใส่ลงไปในถัง
- 4) หาววัสดุที่มีน้ำหนักจำพวกหินหรือแกนลอนใส่น้ำหมัก ประมาณ 10 กิโลกรัม ทับ

ข้างบนสวนผสม แล้วปิดฝาเก็บไว้ในร่ม 1 เดือน กรองเอาน้ำหมักไปใช้ได้อย่างหมักนานยิ่งดี

วิธีใช้

- 1) ใช้ น้ำหมัก 1 ลิตร ต่อน้ำเปล่า 100 ลิตร
- 2) ใช้ น้ำหมักสะเดาฉีดพ่นให้ทั่วต้นและใบควรฉีดพ่นตอนเช้าหรือเย็น

ประโยชน์

- 1) ใช้เป็นสารขับไล่แมลง
- 2) ใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ
- 3) ใช้เป็นฮอร์โมนบำรุงพืชให้ติดดอกติดผลดี
- 4) ไม่ทำลายชีวิตและสิ่งแวดล้อม

สารสมุนไพร ขับไล่แมลงศัตรูพืชและฮอร์โมนบำรุงพืช

ส่วนผสม

1) สะเดาทิ้ง 5 (ได้เมล็ดยิ่งดี)	2 กิโลกรัม
2) บอระเพ็ดทิ้ง 5	4 กิโลกรัม
3) ข่าทิ้ง 5	1 กิโลกรัม
4) หานหมี, พากรูด, พาแซ่	1 กิโลกรัม
5) ผลไม้สุก 3 ชนิด
(กล้วยสุก, มะละกอสุก, ฟักทองอย่างละเท่าๆ กัน)	6 กิโลกรัม
6) ยาฉุน	2 กิโลกรัม
7) หัวเชื้อจุลินทรีย์เข้มข้น	1 ลิตร
8) กากน้ำตาล	3 กิโลกรัม
9) น้ำสะอาด	40 ลิตร

วิธีทำ

หั่นหรือสับสมุนไพรทุกชนิดขนาด 1 - 2 ซ้อมือ ผสมน้ำสะอาดกับกากน้ำตาลใส่ลงในถังหมัก นำส่วนผสมที่หั่นหรือสับเหลวใส่ลงถังหมักปิดฝาให้สนิท และเก็บไว้ในที่ร่ม 1 เดือน

วิธีใช้

ผสมน้ำหมักที่ได้ 1 ลิตร ต่อน้ำสะอาด 300 ลิตร ฉีดพ่นในเวลาเช้ามีด หรือหลังตะวันตกดิน

ประโยชน์

ได้ประโยชน์ทั้งเป็นสารขับไล่แมลง เป็นฮอร์โมนบำรุงพืชให้ติดดอกออกผลดี และยังเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพอีกด้วยเทคนิคสำคัญในการผลิตและการใช้สารสกัดสมุนไพร

- 1) การหมักสารสกัดสมุนไพรอินทรีย์ชีวภาพ ควรหมักในถังพลาสติกที่บแสงและมีฝาปิดสนิท
- 2) ควรเก็บรักษาไว้ในที่ร่ม ห้ามโดนแสงแดด
- 3) ตลอดระยะเวลาการหมักไม่ควรเปิดฝาก่อนถึงเวลา เพราะอาจทำให้หมักไม่สมบูรณ์แต่ในกรณีถึงบวมแสดงว่ามีแก๊ส อนุโลมให้แง้มฝาเล็กน้อยปล่อยก๊าซออกแล้วรีบปิดฝาให้สนิท
- 4) ควรหลุมดิน โดยใช้เศษฟาง ใบไม้หรือวัชพืช คลุมให้ทั่วบริเวณใต้ทรงพุ่มหรือเลยออกมาเล็กน้อย ควรเว้นระยะห่างจากโคนต้น 1 คืบ และหนาประมาณ 1 ฝ่ามือ
- 5) การฉีดพ่น หรือราดรดตามอัตราส่วนที่กำหนด
- 6) ห้ามใช้ร่วมกับสารเคมี ยาเคมีทุกชนิดเด็ดขาด เพราะจะทำให้ให้ใช้ไม่ได้ผล

ทำยาขับไล่แมลง

สูตรนี้ช่วยป้องกันและขับไล่แมลงศัตรูพืช พร้อมทั้งเสริมสร้างความต้านทานเพื่อป้องกันและกำจัดโรคพืชบางชนิดด้วย

ส่วนผสม

1. น้ำหมักพืช	1	ขวด
2. กากน้ำตาล	1	ขวด
3. เหล้าขาว	1	ขวด
4. น้ำส้มสายชู	1	ขวด
5. น้ำสะอาด	10	ขวด

วิธีผสม

- นำกากน้ำตาลผสมกับน้ำจนละลาย แล้วใส่เหล้าขาวและน้ำส้มสายชู
- ใส่น้ำหมักพืชลงไป คนให้เข้ากันดี
- ปิดฝาให้สนิท หมักไว้ 15 วัน (ควรหมักในถังพลาสติกที่มีฝาปิดมิดชิด)
- ระหว่างการหมัก (ช่วง 15 วันแรก) ให้เปิดฝาค้น เข้า - เย็น ทุกวัน เพื่อไม่ให้ตกตะกอนนอนก้นและเพื่อระบายแก๊สออก
- ครบกำหนดให้นำไปใช้ได้ (30 วัน) หัวเชื้อนี้สามารถเก็บได้นาน 3 เดือน โดยต้องเปิดฝาระบายแก๊สออกเป็นครั้งคราว

วิธีใช้

- นำหัวเชื้อยาขับไล่แมลงนี้ไปผสมกับน้ำ ในอัตราส่วน 5 ช้อนแกง กากน้ำตาล 5 ช้อนแกง ผสมน้ำ 10 ลิตร
- นำส่วนผสมไปฉีดพ่นต้นไม้ สัปดาห์ 1 - 2 ครั้ง หรือตามความจำเป็น (ใช้บ่อยๆ ได้โดยไม่เป็นอันตรายต่อพืชและคน) โดยฉีดพ่นในช่วงเย็น
- พืชที่กำลังแตกใบอ่อน ให้ผสมอัตราส่วนที่เจือจางลง
- หัวเชื้อที่ผสมแล้ว หากจะใช้ร่วมกับพืชสมุนไพรอื่นๆ เช่น สะเดา ข่า ตะไคร้หอม ยาสูบ โดยนำน้ำแช่สมุนไพรใส่ลงไปอีก 5 ช้อนแกง (ต่อน้ำ 10 ลิตร) จะทำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การผลิตเชื้อหมักชีวภาพขี้ไก่แมลง และกำจัดโรคพืช

สูตรที่1 ซุปเปอร์ บี อี

วัสดุการผลิต

1) น้ำสกัดชีวภาพ	1 ลิตร
2) กากน้ำตาล	1 ลิตร
3) น้ำส้มสายชูหมัก (5%)	1 ลิตร
4) เหล้าขาว (35ดีกรี)	2 ลิตร

วิธีทำ

- 1) นำวัสดุทั้งหมดผสมและละลายให้เข้ากัน
- 2) ใส่ขวดหรือถังพลาสติก ปิดฝาให้แน่น
- 3) ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง นำไปใช้ได้ หากใช้ไม่หมดสามารถเก็บไว้ได้นาน 3 เดือน

เชื้อหมักนี้จะมีประสิทธิภาพในการใช้งานสูงสุด เมื่อมีอายุการหมักครบ 1 เดือน หลังจากนั้นประสิทธิภาพจะค่อยๆลดต่ำลงจนอายุครบ 3 เดือนจะไม่มีประสิทธิภาพในการใช้งาน

วัสดุที่ใช้

- 1) นำเชื้อหมักชีวภาพผสมน้ำสะอาด 800 - 1,000 เท่า ฉีดพ่นกำจัดโรคพืช ปรากฏบนที่ปราบยาทั้งหลาย แมลงศัตรูพืชทุกชนิด ยกเว้นแมลงปีกแข็ง
- 2) กำจัดเชื้อโรคพยาธิต่างๆ ในบ่อกักใช้ซุปเปอร์บี.อี. 5 ลิตรต่อไร่

สูตรที่2 สารไล่แมลง

วัสดุการผลิต

1) ใบสะเดาสด	1 กิโลกรัม
2) ตะไคร้หอมทั้งต้นและใบ	1 กิโลกรัม
3) ข่า หั่นละเอียด	1 กิโลกรัม
4) กากน้ำตาล	1 กิโลกรัม

ใช้ใบผักเหล่านี้เสริมบ้าง เช่น ใบแมงลัก โหระพา ใบกระเพรา

วิธีทำ

ขั้นที่ 1

- 1) นำพืชทุกชนิดหั่นหยาบๆ
- 2) เติมหากน้ำตาล คลุกให้เข้ากัน
- 3) ใส่ถัง ปิดฝา หมักไว้ 10 - 15 วัน จะได้น้ำสกัดสมุนไพรเข้มข้น

ขั้นที่ 2

- 1) นำน้ำสกัดสมุนไพรเข้มข้น 1 ส่วน หากน้ำตาล 1 ส่วน น้ำ 10 ส่วน ใส่ถังปิดฝา
- 2) ทิ้งไว้ 5 - 7 วัน นำไปใช้งานได้

วิธีใช้

เอาน้ำสกัดสมุนไพร 2 - 3 ช้อนแกง ผสมน้ำ 1 ปี๊บ ฉีดพ่นพืชผักขับไล่แมลง ควรใช้ในเวลาอากาศเย็นหรือขึ้นแดดไม่จัด ถ้าแมลงมากควรเพิ่มความเข้มข้นของน้ำสกัดสมุนไพรให้มากขึ้น

